

ΠΑΑ 2007-2013

Ελληνική Δημοκρατία
Υπουργείο Αγροτικής
Ανάπτυξης & Τροφίμων

Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο
Αγροτικής Ανάπτυξης:
*Η Ευρώπη επενδύει στις
αγροτικές περιοχές*

LEADER

Πιερική
Αναπτυξιακή
Α.Ε. Ο.Τ.Α.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΕΝΤΥΠΟ

1ης ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ
ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ
ΑΞΟΝΑ 4:
"ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ LEADER"
ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
«ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
2007-2013»(ΠΑΑ)

ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟ ΠΙΕΡΙΑΣ

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΚΑΤΕΡΙΝΗ - ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2011

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΤΑ ΤΗ ΝΕΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ 2007 – 2013

Η νέα περίοδος προγραμματισμού 2007-2013 παρέχει μια σημαντική ευκαιρία στην ανάπτυξη, στην απασχόληση και στην αειφορία του αγροτικού τομέα μέσω της στήριξης που προσφέρει το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ).

Η στήριξη που παρέχεται μέσω του ΕΓΤΑΑ αποτελεί βασικό εργαλείο για την αναδιοργάνωση του γεωργικού τομέα, καθώς επίσης και για την ενθάρρυνση της διαφοροποίησης και της καινοτομίας στις αγροτικές περιοχές.

Η συνολική στρατηγική για την Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας εστιάζεται στην **αειφόρο Αγροτική Ανάπτυξη μέσω βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας του πρωτογενή και αγροδιατροφικού τομέα, καθώς και του περιβάλλοντος, σε μία βιώσιμη ύπαιθρο.**

Η παραπάνω στρατηγική για την Αγροτική Ανάπτυξη κατά την 4η Προγραμματική περίοδο θα επιτευχθεί μέσω της εφαρμογής ενός εθνικού προγράμματος, με τίτλο «**Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (Π.Α.Α.) της Ελλάδας 2007-2013**», το οποίο εγκρίθηκε με την αρ. Ε(2007) 6012/29-11-2007 Απόφαση της Ε.Ε.

Οι Άξονες του Π.Α.Α. είναι οι ακόλουθοι:

Άξονας 1: Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα της γεωργίας και της δασοκομίας

Άξονας 2: Βελτίωση του περιβάλλοντος και της υπαίθρου

Άξονας 3: Ποιότητα ζωής στις αγροτικές περιοχές και διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας

Άξονας 4: Εφαρμογή της προσέγγισης LEADER

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ LEADER

Στο πλαίσιο της προσέγγισης LEADER εφαρμόζονται τοπικά προγράμματα με ολοκληρωμένο και πολυτομεακό χαρακτήρα σε σαφώς προσδιορισμένες αγροτικές περιοχές. Η εκπόνηση και εφαρμογή των τοπικών προγραμμάτων πραγματοποιούνται μέσω της "εκ των κάτω προς τα άνω προσέγγισης" από τοπικά εταιρικά σχήματα δημοσίου – ιδιωτικού τομέα (Ομάδες Τοπικής Δράσης - ΟΤΔ), που δραστηριοποιούνται σε συγκεκριμένη περιοχή παρέμβασης.

Οι Ομάδες Τοπικής Δράσης (Ο.Τ.Δ.) συνιστούν νόμιμη κοινή δομή, το καταστατικό των οποίων ορίζει ως σκοπό και αντικείμενο δραστηριότητας τους την ανάπτυξη της περιοχής παρέμβασης, διασφαλίζει την εύρυθμη λειτουργία της εταιρικής σχέσης και την ικανότητα διαχείρισης δημοσίων κονδυλίων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΠΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ LEADER

Οι προτεινόμενες παρεμβάσεις αντιστοιχούν σε μέτρα του Άξονα 1 και 3 του Π.Α.Α., όπως εμφανίζονται παρακάτω:

<i>ΑΞΟΝΑΣ 4 : ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ LEADER</i>		
41	<i>ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ</i>	<i>411 – ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ</i>
		<i>413 - ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ/ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΣΗ</i>
421	<i>ΔΙΑΤΟΠΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ</i>	
431	<i>ΔΑΠΑΝΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ, ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ, ΕΜΨΥΧΩΣΗ</i>	

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Τα τοπικά προγράμματα LEADER θα υλοποιηθούν μέχρι το 2015.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΠΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ LEADER

Το LEADER, στο πλαίσιο του Άξονα 4 του ΠΑΑ θα εφαρμοσθεί σε **ορεινές, μειονεκτικές αλλά και πεδινές περιοχές** (συμπεριλαμβανομένων και των νησιωτικών περιοχών της χώρας).

Σημειώνεται ότι κατά την υλοποίηση των τοπικών προγραμμάτων LEADER, οι σχετικές παρεμβάσεις θα πραγματοποιηθούν σε **Δημοτικά/Τοπικά Διαμερίσματα μέχρι 5.000 κατοίκους**.

Είναι επιτρεπτή επίσης η υλοποίηση παρεμβάσεων σε εκτός σχεδίου περιοχές **Δημοτικών/Τοπικών Διαμερισμάτων με πληθυσμό από 5.000 έως και 10.000 κατοίκους**.

Οι περιοχές στις οποίες θα εφαρμοστούν τα τοπικά προγράμματα LEADER διαφοροποιούνται γεωγραφικά από τις περιοχές εφαρμογής του Άξονα Προτεραιότητας 3 του Π.Α.Α. και από τις περιοχές στις οποίες εφαρμόζονται τα τοπικά προγράμματα του Άξονα Προτεραιότητας 4 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «ΑΛΙΕΙΑ 2007-2013» και δεν επικαλύπτονται.

Σε κομβικά σημεία εκτός της περιοχής παρέμβασης είναι δυνατή η υλοποίηση δράσεων που δεν αφορούν υποδομές ή/και επιχειρηματικότητα, με την προϋπόθεση ότι η συγκεκριμένη χωροθέτηση τεκμηριωμένα εξυπηρετεί την καλύτερη προβολή, προώθηση και ανάδειξη της περιοχής παρέμβασης ή τομέων του κοινωνικοοικονομικού της ιστού ,καθώς και δράσεων δικτύωσης.

Στην περιοχή εφαρμογής του τοπικού προγράμματος LEADER Ν. Πιερίας δεν υπάρχουν περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως πυρόπληκτες σύμφωνα με τις σχετικές αποφάσεις οριοθέτησης πληγείσων περιοχών (ΦΕΚ Β 1744 31-08-2007 , ΦΕΚ Β 1845 12-09-2007 , ΦΕΚ Β 2024 15-10-2007)

ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ LEADER ΝΟΜΟΥ ΠΙΕΡΙΑΣ

ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Περιοχή εφαρμογής του τοπικού προγράμματος LEADER αποτελούν τα κάτωθι δημοτικά διαμερίσματα με τους κάτωθι περιορισμούς:

ΔΗΜΟΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ (Οδηγία 75/268)	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ LEADER Δ΄ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ
Δήμος Ανατολικού Ολύμπου	Δ.Δ. Λεπτοκαρυάς	Μειονεκτική	LEADER (ΠΑΝΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΟΔΟ)
	Δ.Δ. Παντελεήμονος	Ορεινή	LEADER (ΠΑΝΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΟΔΟ)
	Δ.Δ. Πόρων	Μειονεκτική	LEADER (ΠΑΝΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΟΔΟ)
	Δ.Δ. Σκοτίνης	Μειονεκτική	LEADER (ΠΑΝΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΟΔΟ)
	Δ.Δ. Πλαταμώνος	Πεδινή	LEADER (ΠΑΝΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΟΔΟ)
Δήμος Αιγινίου	Δ.Δ. Αιγινίου	Πεδινή	LEADER (ΠΑΝΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΟΔΟ)
	Δ.Δ. Καταχά	Πεδινή	LEADER
Δήμος Κατερίνης	Δ.Δ. Άνω Αγίου Ιωάννου	Πεδινή	LEADER
	Δ.Δ. Γανοχώρας	Πεδινή	LEADER
	Δ.Δ. Νεοκαισαρείας	Πεδινή	LEADER
	Δ.Δ. Σβορώνου	Πεδινή	LEADER
Δήμος Κολινδρού	Δ.Δ. Κολινδρού	Πεδινή	LEADER
	Δ.Δ. Καστανέας	Μειονεκτική	LEADER
	Δ.Δ. Λιβαδίου	Μειονεκτική	LEADER
	Δ.Δ. Ρυακίων	Μειονεκτική	LEADER
Δήμος Κορινού	Δ.Δ. Κάτω Αγίου Ιωάννου	Πεδινή	LEADER (ΠΑΝΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΟΔΟ)
	Δ.Δ. Κούκκου	Μειονεκτική	LEADER
	Δ.Δ. Νέας Τραπεζούντος	Μειονεκτική	LEADER
	Δ.Δ. Σεβαστής	Μειονεκτική	LEADER
Δήμος Μεθώνης	Δ.Δ. Παλαιού Ελευθεροχωρίου	Πεδινή	LEADER (ΠΑΝΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΟΔΟ)
Δήμος Παραλίας	Δ.Δ. Καλλιθέας	Πεδινή	LEADER (ΜΟΝΟ ΔΡΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ)
	Δ.Δ. Περιστάσεως	Πεδινή	LEADER (ΜΟΝΟ ΔΡΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ)
Δήμος Πύδνας	Δ.Δ. Αλωνίων	Μειονεκτική	LEADER
	Δ.Δ. Παλαιόστανης	Μειονεκτική	LEADER

	Δ.Δ.Σφενδαμίου	Μειονεκτική	LEADER
Δήμος Λιτοχώρου	Δ.Δ. Λιτοχώρου	Πεδινή	LEADER (ΠΑΝΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΟΔΟ ΚΑΙ ΕΚΤΟΣ ΟΙΚΙΣΜΟΥ)

Ο συνολικός πληθυσμός της περιοχής παρέμβασης ανέρχεται στους 41.171 κατοίκους ενώ η έκτασή της στα 687,80 τ.χλμ σύμφωνα με το εγκεκριμένο τοπικό πρόγραμμα.

Υπάρχουν οι κάτωθι περιορισμοί ως προς τη χωροθέτηση επιμέρους δράσεων:

Στα Δημοτικά Διαμερίσματα Λεπτοκαρυάς, Παντελεήμονος, Πόρων, Σκοτίνης, Πλαταμώνος, Αιγινίου, Λιτοχώρου, Κάτω Αγίου Ιωάννου και Παλαιού Ελευθεροχωρίου οι παρεμβάσεις θα χωροθετούνται εκτός της παραλιακής ζώνης, όπως αυτή οριοθετείται ανατολικά της Εθνικής Οδού (ΠΑΘΕ).

Στα Δ.Δ. Καλλιθέας και Δ.Δ. Περίστασης θα υλοποιηθούν μόνον δράσεις μεταποίησης, δράσεις στήριξης πολύ μικρών επιχειρήσεων και δράσεις δημοσίου ενδιαφέροντος.

Από την περιοχή παρέμβασης εξαιρείται η εντός του ορίου του Πολεοδομικού Συγκροτήματος του Δ. Δ. Λιτοχώρου καθόσον ο οικισμός υπερβαίνει τους 5.000 κατοίκους.

Η περιοχή παρέμβασης του τοπικού προγράμματος LEADER εμφανίζεται με το κίτρινο χρώμα στο χάρτη του Νομού Πιερίας που ακολουθεί.

LEADER 2007-2013

LEADER Αλιείας 2007-2013

Άξονας 3 2007-2013 ΟΠΑΑΧ

N.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το τοπικό πρόγραμμα LEADER περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα και υπομέτρα:

Μέτρο	Υπομέτρο	Δράση
411 Ανταγωνιστικότητα	L 123 Αύξηση της αξίας των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων	L 123α Αύξηση της αξίας των γεωργικών προϊόντων
413 Ποιότητα ζωής / Διαφοροποίηση	L 311 Διαφοροποίηση προς μη γεωργικές δραστηριότητες	L311-1 Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί μικρής δυναμικότητας υποδομών διανυκτέρευσης
		L311-2 Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί χώρων εστίασης και αναψυχής
		L311-5 Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί μονάδων οικοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών παραδοσιακής τέχνης, βιοτεχνικών μονάδων
		L311-7 Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παραγωγής ειδών διατροφής μετά την α΄ μεταποίηση
	L 312 Στήριξη της δημιουργίας και ανάπτυξης πολύ μικρών επιχειρήσεων	L312-1 Ιδρύσεις, επεκτάσεις και εκσυγχρονισμοί βιοτεχνικών μονάδων
		L312-3 Ιδρύσεις, επεκτάσεις και εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παραγωγής ειδών διατροφής μετά την α΄ μεταποίηση
		L312-4 Βελτίωση επιχειρήσεων (που εντάσσονται στις δράσεις του υπομέτρου) για τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (όπως φωτοβολταϊκά, αξιοποίηση βιομάζας, γεωθερμίας) με σκοπό την κάλυψη των αναγκών της επιχείρησης.
		L312-5 Δικτύωση ομοειδών ή συμπληρωματικών επιχειρήσεων
		L313-4 Προβολή και προώθηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων των περιοχών
	L 313 Ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων	L313-5 Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί μικρής δυναμικότητας υποδομών διανυκτέρευσης
		L313-6 Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί χώρων εστίασης και αναψυχής
		L313-9 Βελτίωση επιχειρήσεων (που εντάσσονται στις δράσεις του υπομέτρου) για τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (όπως φωτοβολταϊκά, αξιοποίηση βιομάζας, γεωθερμίας) με σκοπό την κάλυψη των αναγκών της επιχείρησης.

Μέτρο	Υπομέτρο	Δράση
<p align="center">413 Ποιότητα ζωής / Διαφοροποίηση</p>	<p align="center">L 321 Βασικές υπηρεσίες για την οικονομία και τον αγροτικό πληθυσμό</p>	<p align="center">L321-1 Έργα υποδομής μικρής κλίμακας (μικρά εγγειοβελτιωτικά έργα, έργα διαχείρισης υδατικών πόρων, μικρά έργα πρόσβασης στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις)</p>
		<p align="center">L321-2 Χώροι άσκησης πολιτιστικών, αθλητικών, εκπαιδευτικών, περιβαλλοντικών δραστηριοτήτων, καθώς και δραστηριοτήτων κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης, όπως κέντρα φροντίδας παιδιών προσχολικής ηλικίας, δημοτικές βιβλιοθήκες, ωδεία κ.λπ.</p>
		<p align="center">L321-3 Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκδηλώσεων ανάδειξης και διατήρησης της τοπικής κληρονομιάς – στήριξη πολιτιστικών φορέων για μικρής κλίμακας υποδομή, προμήθεια εξοπλισμού, μουσικών οργάνων, στολών</p>
	<p align="center">L 323 Διατήρηση και αναβάθμιση της αγροτικής κληρονομιάς</p>	<p align="center">L323-1 Διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση περιοχών, όπως βελτίωση – σήμανση μονοπατιών, φυτοτεχνικές εργασίες, τεχνικά έργα μικρής κλίμακας για την προστασία του εδάφους, διαμόρφωση θέσεων θέας, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης</p>
		<p align="center">L323-4 Παρεμβάσεις σε υφιστάμενα κτίρια για τη μετατροπή τους σε μουσεία - συλλογές - εκθετήρια που σχετίζονται με τη λαογραφική - αγροτική - πολιτιστική κληρονομιά.</p>

Ο διαθέσιμος προϋπολογισμός και οι αντίστοιχες πιστώσεις Δημόσιας Δαπάνης των δράσεων είναι ενδεικτικά οι κάτωθι:

Υπομέτρο	Δράση	Ενδεικτικό Συνολικό Κόστος	Ενδεικτική Δημόσια Δαπάνη (Κοινοτική & Εθνική συμμετοχή)
L 123	L 1.2.3. α Αύξηση της αξίας των γεωργικών προϊόντων	1.000.000,00	500.000,00
L 311	L311-1 Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί μικρής δυναμικότητας υποδομών διανυκτέρευσης	400.000,00	200.000,00
	L311-2 Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί χώρων εστίασης και αναψυχή	100.000,00	50.000,00
	L311-5 Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί μονάδων οικοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών παραδοσιακής τέχνης, βιοτεχνικών μονάδων	400.000,00	200.000,00
	L311-7 Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παραγωγής ειδών διατροφής μετά την α΄ μεταποίηση	400.000,00	200.000,00
L312	L312-1 Ιδρύσεις, επεκτάσεις και εκσυγχρονισμοί βιοτεχνικών μονάδων	1.020.000,00	510.000,00
	L312-3 Ιδρύσεις, επεκτάσεις και εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παραγωγής ειδών διατροφής μετά την α΄ μεταποίηση	800.000,00	400.000,00
	L312-4 Βελτίωση επιχειρήσεων (που εντάσσονται στις δράσεις του υπομέτρου) για τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (όπως φωτοβολταϊκά, αξιοποίηση βιομάζας, γεωθερμίας) με σκοπό την κάλυψη των αναγκών της επιχείρησης.	100.000,00	50.000,00
	L312-5 Δικτύωση ομοειδών ή συμπληρωματικών επιχειρήσεων	80.000,00	40.000,00
L313	L313-5 Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί μικρής δυναμικότητας υποδομών διανυκτέρευσης	2.654.000,00	1.327.000,00
	L313-6 Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί χώρων εστίασης και αναψυχής	300.000,00	150.000,00

Υπομέτρο	Δράση	Ενδεικτικό Συνολικό Κόστος	Ενδεικτική Δημόσια Δαπάνη (Κοινοτική & Εθνική συμμετοχή)
	L313-9 Βελτίωση επιχειρήσεων (που εντάσσονται στις δράσεις του υπομέτρου) για τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (όπως φωτοβολταϊκά, αξιοποίηση βιομάζας, γεωθερμίας) με σκοπό την κάλυψη των αναγκών της επιχείρησης	100.000,00	50.000,00
L321	L321-1 Έργα υποδομής μικρής κλίμακας (μικρά εγγειοβελτιωτικά έργα, έργα διαχείρισης υδατικών πόρων, μικρά έργα πρόσβασης στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις)	740.000,00	740.000,00
	L321-2 Χώροι άσκησης πολιτιστικών, αθλητικών, εκπαιδευτικών, περιβαλλοντικών δραστηριοτήτων, καθώς και δραστηριοτήτων κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης, όπως κέντρα φροντίδας παιδιών προσχολικής ηλικίας, δημοτικές βιβλιοθήκες, ωδεία κ.λπ.	370.000,00	370.000,00
	L321-3 Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκδηλώσεων ανάδειξης και διατήρησης της τοπικής κληρονομιάς – στήριξη πολιτιστικών φορέων για μικρής κλίμακας υποδομή, προμήθεια εξοπλισμού, μουσικών οργάνων, στολών	80.000,00	60.000,00
L323	L323-1 Διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση περιοχών, όπως βελτίωση – σήμανση μονοπατιών, φυτοτεχνικές εργασίες, τεχνικά έργα μικρής κλίμακας για την προστασία του εδάφους, διαμόρφωση θέσεων θέας, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης	50.000,00	50.000,00
	L323-4 Παρεμβάσεις σε υφιστάμενα κτίρια για τη μετατροπή τους σε μουσεία - συλλογές - εκθετήρια που σχετίζονται με τη λαογραφική - αγροτική - πολιτιστική κληρονομιά.	300.000,00	300.000,00

**ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΜΕΤΡΩΝ – ΥΠΟΜΕΤΡΩΝ – ΔΡΑΣΕΩΝ
1ης ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ**

ΟΜΑΔΑ ΥΠΟΜΕΤΡΩΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ - ΚΩΔΙΚΟΣ 411

Υπομέτρο 123 «Αύξηση της αξίας των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων»

Το παρόν υπομέτρο αφορά στην ενίσχυση επενδύσεων τόσο για την ίδρυση νέων μονάδων μεταποίησης και εμπορίας τοπικών αγροτικών προϊόντων, όσο και αναβάθμιση των υφιστάμενων μονάδων μεταποίησης και εμπορίας τοπικών αγροτικών προϊόντων.

Το υπομέτρο προτάσσει την αύξηση της προσφοράς και βελτίωσης της ποιότητας μεταποιημένων γεωργικών προϊόντων, προκειμένου να εξασφαλισθεί η αύξηση της προστιθέμενης αξίας του τοπικά παραγόμενου προϊόντος.

Στο πλαίσιο του υπομέτρου ενισχύεται η στήριξη επιχειρήσεων μεταποίησης / εμπορίας προϊόντων που καλύπτονται από το Παράρτημα 1 της Συνθήκης (εξαιρουμένων των αλιευτικών προϊόντων), καθώς και προϊόντων της δασοκομίας, κατά την έννοια του άρθρου 28 του Καν(ΕΚ) 1698/2005.

Το υπομέτρο αφορά πολύ μικρές επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, που πληρούν, ανάλογα με τον τομέα της επένδυσης, τις ελάχιστες προϋποθέσεις σχετικά με το περιβάλλον, την υγιεινή, την καλή διαβίωση των ζώων, την εργασιακή ασφάλεια και την αειφόρο διαχείριση των δασών.

Στο τοπικό πρόγραμμα LEADER στο υπομέτρο εντάσσεται η ακόλουθη δράση:

- **123α «Αύξηση της αξίας των γεωργικών προϊόντων».**

Το ποσοστό της ενίσχυσης καθώς και ο διαθέσιμος προϋπολογισμός διαμορφώνονται ως εξής:

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΔΡΑΣΗ	Συνολικό κόστος	Δημόσια δαπάνη	Κοινοτική Συμμετοχή (ποσοστό επί Δ/Δ)	Εθνική Συμμετοχή (ποσοστό επί Δ/Δ)	Ιδιωτική Συμμετοχή
L 123α	Αύξηση της αξίας των γεωργικών προϊόντων	100%	50%	80%	20%	50%
		1.000.000	500.000	400.000	100.000	500.000

Περιοχή εφαρμογής δράσης: Το σύνολο της περιοχής παρέμβασης. Στα Δημοτικά Διαμερίσματα Λεπτοκαρυάς, Παντελεήμονα, Πόρων, Σκοτίνας, Πλαταμώνα, Αιγινίου, Λιτοχώρου, Κάτω Αγίου Ιωάννου και Παλαιού Ελευθεροχωρίου δεν θα υλοποιηθούν παρεμβάσεις στην παραλιακή ζώνη όπως αυτή οριοθετείται ανατολικά της ΠΑΘΕ. Στο Δ.Δ. Λιτοχώρου εξαιρείται η εντός του ορίου του Πολεοδομικού Συγκροτήματος περιοχή.

Δικαιούχοι είναι φυσικά και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που δύνανται να υλοποιήσουν επενδύσεις σε πολύ μικρές επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής.

Οι παρεμβάσεις είναι περιορισμένου ύψους και ειδικότερα **συνολικού κόστους μέχρι € 500.000.**

Η ενίσχυση παρέχεται σε περιπτώσεις όπου, τόσο οι πρώτες ύλες, όσο και το αποτέλεσμα της επεξεργασίας τους αποτελούν προϊόν που καλύπτεται από το Παράρτημα Ι της Συνθήκης.

Δεν παρέχεται στήριξη σε επιχειρήσεις που λειτουργούν υπό την μορφή της κοινωνίας, της εταιρείας αστικού δικαίου και της κοινοπραξίας.

Αποκλείεται η ενίσχυση:

- α) επενδύσεων για τη μεταποίηση ή την εμπορία προϊόντων που προέρχονται από χώρες εκτός Ε.Ε.
- β) επενδύσεων παρασκευής και εμπορίας προϊόντων απομίμησης ή υποκατάστασης του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων και του μελιού
- γ) επενδύσεων στο επίπεδο του λιανικού εμπορίου
- δ) επενδύσεων που αφορούν γενετικά τροποποιημένα προϊόντα
- ε) επενδύσεων οι οποίες έχουν ενισχυθεί ή προβλέπεται η ενίσχυσή τους στα πλαίσια των ΚΟΑ.

Οι επενδύσεις που εντάσσονται στο παρόν υπομέτρο δεν μπορούν να ενισχυθούν για το ίδιο ή συμπληρωματικό φυσικό αντικείμενο και από το μέτρο 123 του Άξονα 1 του ΠΑΑ.

Δράση 123α «Αύξηση της αξίας των γεωργικών προϊόντων»

Ενισχύονται δράσεις που αποσκοπούν στην αύξηση της προστιθέμενης αξίας των γεωργικών προϊόντων, με την στήριξη επιχειρήσεων μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων.

Προτεραιότητα θα δοθεί στις επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν τοπικά προϊόντα.

Με την υλοποίηση της δράσης θα δοθεί η ευκαιρία να αναδειχθούν νέα τοπικά προϊόντα ποιότητας τα οποία θα συμβάλλουν στην προώθηση της γεωργικής παραγωγής αλλά και την προβολή της περιοχής παρέμβασης.

Το σύνολο των επιχειρήσεων που θα προκύψουν θα είναι επισκέψιμες.

Προκειμένου να αυξηθεί η προστιθέμενη αξία όλων των παρεμβάσεων θα πρέπει να τηρηθούν οι προδιαγραφές του **Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας (που πρόεκυψε στο πλαίσιο του LEADER+) και της εμπειρογνωμοσύνης «Εξοικονόμηση ενέργειας στις επενδύσεις του Τοπικού Προγράμματος LEADER N. Πιερίας»**. Οι εμπειρογνωμοσύνες αυτές αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της προσκλήσης στοχεύοντας να διασφαλίσουν την διατήρηση και ανάδειξη της πολιτιστικής ταυτότητας της περιοχής και την εφαρμογή υψηλών προδιαγραφών ποιότητας διαμορφώνοντας ευδιάκριτη ταυτότητα περιοχής.

Το **Τοπικό Σύμφωνο Ποιότητας** και η εμπειρογνωμοσύνη **«Εξοικονόμηση ενέργειας στις επενδύσεις του Τοπικού Προγράμματος LEADER N. Πιερίας»** πρόκειται να διαμορφώσουν πολιτικές που να επηρεάζουν την γενικότερη οικονομικοκοινωνική κατάσταση της περιοχής υιοθετώντας πρότυπα κατασκευής, λειτουργίας και συμπεριφοράς τα οποία θα συμβάλλουν στην αειφορία της περιοχής αλλά ταυτόχρονα και στην ενίσχυση του τοπικού εισοδήματος και της απασχόλησης.

ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΟΙ ΤΟΜΕΙΣ:

1. ΤΟΜΕΑΣ: ΚΡΕΑΣ

Δράση 1.3.: Εκσυγχρονισμός – επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων, μονάδων τεμαχισμού – τυποποίησης κρέατος και παραγωγής κρεατοσκευασμάτων.

Δράση 1.4.: Ίδρυση μονάδων τεμαχισμού – τυποποίησης κρέατος θηραματικών ειδών και παραγωγής κρεατοσκευασμάτων σε περιπτώσεις καθετοποίησης της παραγωγής.

Δράση 1.5.: Ίδρυση μονάδων τεμαχισμού – τυποποίησης κρέατος και παραγωγής κρεατοσκευασμάτων, σε περιοχές όπου δεν υπάρχει επαρκής υποδομή, με στόχο την προστασία της δημόσιας υγείας.

Δράση 1.6.: Εκσυγχρονισμός – συμπλήρωση, χωρίς αύξηση δυναμικότητας, με ή χωρίς μετεγκατάσταση μονάδων παραγωγής προϊόντων με βάση το κρέας (αλλαντοποιεία – κονσέρβες κ.λπ.).

2. ΤΟΜΕΑΣ: ΓΑΛΑ

Δράση 2.1.: Ίδρυση – επέκταση τυροκομείων εφόσον κρίνεται απαραίτητο λόγω επάρκειας γάλακτος.

Δράση 2.2.: Εκσυγχρονισμός τυροκομείων με ή χωρίς μετεγκατάσταση ώστε να τηρούνται οι βασικοί όροι υγιεινής και να προωθηθούν τα ποιοτικά προϊόντα ΠΟΠ, ΠΓΕ της χώρας.

Δράση 2.4.: Ίδρυση μικρών μονάδων παραγωγής γιαούρτης και λοιπών ζυμούμενων προϊόντων γάλακτος.

Δράση 2.5.: Εκσυγχρονισμός – επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση μονάδων παραγωγής γιαούρτης και λοιπών ζυμούμενων προϊόντων γάλακτος.

Δράση 2.6.: Ίδρυση ή εκσυγχρονισμός – επέκταση, μονάδων αξιοποίησης παραπροϊόντων (τυρόγαλα), που στοχεύουν στη βελτίωση του περιβάλλοντος.

3.1. ΥΠΟΤΟΜΕΑΣ: ΑΥΓΑ

Δράση 3.1.1.: Ίδρυση μονάδων τυποποίησης και συσκευασίας αυγών.

Δράση 3.1.2.: Εκσυγχρονισμός – επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων τυποποίησης και συσκευασίας αυγών.

Δράση 3.1.3.: Ίδρυση μονάδων επεξεργασίας αυγών για παραγωγή νέων προϊόντων με βάση τα αυγά.

Δράση 3.1.4.: Ίδρυση μονάδων τυποποίησης και συσκευασίας αυγών και προϊόντων που τυποποιούνται με βάση αναγνωρισμένες προδιαγραφές ή πρότυπα (ειδικές εκτροφές, βιολογικά κ.λπ.) στα πλαίσια καθετοποίησης των μονάδων.

4. ΤΟΜΕΑΣ: ΔΙΑΦΟΡΑ ΖΩΑ

ΥΠΟΤΟΜΕΑΣ: ΜΕΛΙ

Δράση 4.1.: Εκσυγχρονισμός χωρίς αύξηση δυναμικότητας με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων τυποποίησης – επεξεργασίας – μεταποίησης – συσκευασία μελιού.

Δράση 4.2.: Ίδρυση μικρών μονάδων τυποποίησης – συσκευασίας μελιού μόνο σε ορεινές – νησιωτικές περιοχές, με προτεραιότητα στις μονάδες τυποποίησης – επεξεργασίας – μεταποίησης βιολογικού μελιού.

Δράση 4.3.: Ίδρυση – εκσυγχρονισμός – επέκταση – μετεγκατάσταση μονάδων για παραγωγή σακχαρωδών προϊόντων με βάση το μέλι, snacks κλπ.

Στον υποτομέα του μελιού καμία από τις ανωτέρω δράσεις δεν εμπίπτει στα πεδία επιλεξιμότητας του Καν. 797/2004.

5. ΤΟΜΕΑΣ: ΔΙΑΦΟΡΑ ΖΩΑ

ΥΠΟΤΟΜΕΑΣ: ΣΗΡΟΤΡΟΦΙΑ – ΑΛΛΑ ΕΙΔΗ

Δράση 5.1.: Ίδρυση – επέκταση σύγχρονων μονάδων αναπλήνισης κουκουλιών.

Δράση 5.2.: Εκσυγχρονισμός, βελτίωση υφισταμένων μονάδων αναπλήνισης κουκουλιών.

Δράση 5.3.: Ίδρυση – επέκταση μονάδων μεταποίησης σαλιγκαριών.

Δράση 5.4.: Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση μονάδων μεταποίησης σαλιγκαριών.

6. ΤΟΜΕΑΣ: ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ

Δράση 6.1.: Εκσυγχρονισμός καθέτων αποθηκευτικών χώρων δημητριακών και με εγκαταστάσεις αερισμού ή με ψυχρό αέρα.

Δράση 6.2.: Εκσυγχρονισμός – βελτίωση οριζοντίων παλαιών αποθηκών.

Δράση 6.3.: Ίδρυση ξηραντηρίων δημητριακών.

Δράση 6.4.: Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων ξηραντηρίων δημητριακών.

Δράση 6.5.: Συμπλήρωση – εκσυγχρονισμός χωρίς αύξηση δυναμικότητας υφισταμένων αποθηκευτικών εγκαταστάσεων ρυζιού με τοποθέτηση συστημάτων προκαθορισμού ξήρανσης και ψύξης.

Δράση 6.6.: Ίδρυση νέων μονάδων αποφλοίωσης – επεξεργασίας – τυποποίησης ρυζιού.

Δράση 6.7.: Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων αποφλοίωσης ρυζιού με εξοπλισμό λείανσης, χρωματοδιαλογής και υγροθερμικής επεξεργασίας και τυποποίησης – συσκευασίας με ή χωρίς μετεγκατάσταση.

Δράση 6.8.: Ίδρυση silos σε κόμβους σύγχρονων διαμετακομιστικών κέντρων.

Δράση 6.9.: Ίδρυση οριζοντίων αποθηκών σε νησιωτικές ή ορεινές περιοχές.

7. ΤΟΜΕΑΣ: ΕΛΑΙΟΥΧΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

A) Ελαιόλαδο

Δράση 7.1.: Ελαιοτριβεία

α) Εκσυγχρονισμός, με ή χωρίς μετεγκατάσταση ελαιοτριβείων χωρίς αύξηση δυναμικότητας με προτεραιότητα σε αυτά που επεξεργάζονται βιολογική πρώτη ύλη.

β) Συγχωνεύσεις ελαιοτριβείων με δυναμικότητα ανάλογη των συγχωνευθέντων.

γ) Ίδρύσεις ελαιοτριβείων αποκλειστικά και μόνο σε ορεινές ή νησιωτικές περιοχές από βιολογική πρώτη ύλη.

Δράση 7.2.: Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση τυποποιητηρίων – συσκευαστηρίων ελαιολάδου, χωρίς αύξηση της δυναμικότητας.

Δράση 7.3.: Ίδρύσεις – επέκτασεις τυποποιητηρίων ελαιολάδου για την παραγωγή επώνυμων ποιοτικών, εμπορεύσιμων συσκευασιών, με στόχο την αύξηση της προστιθέμενης αξίας του προϊόντος.

Δράση 7.4.: Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση ραφιναρίων ελαιολάδου χωρίς αύξηση της δυναμικότητας.

B) Άλλα Έλαια

Δράση 7.5: Ίδρυση – Επέκταση – Εκσυγχρονισμός χωρίς αύξηση δυναμικότητας με ή χωρίς μετεγκατάσταση σποροελαιουργείων και βιομηχανιών σποροελαιουργίας.

8. ΤΟΜΕΑΣ: ΟΙΝΟΣ

Δράση 8.1.: Εκσυγχρονισμός οινοποιείων με ή χωρίς μετεγκατάσταση χωρίς αύξηση της δυναμικότητας, για παραγωγή οίνων ποιότητας.

Δράση 8.2.: Συγχώνευση οινοποιείων με παράλληλο εκσυγχρονισμό (κτιριακών εγκαταστάσεων και μηχανολογικού εξοπλισμού) για βελτίωση της ποιότητας και μείωση του κόστους παραγωγής, χωρίς αύξηση της δυναμικότητας.

Δράση 8.3.: Ίδρυση νέων οινοποιείων σύγχρονης τεχνολογίας:

α) σε περιπτώσεις εξυπηρέτησης της τοπικής παραγωγής σε ορεινές και νησιώτικες περιοχές

β) μονάδων παραγωγής οίνων από προϊόντα της βιολογικής αμπελοργίας [Καν.(ΕΟΚ) 2092/91] και συστημάτων ολοκληρωμένης διαχείρισης.

Δράση 8.4: Προσθήκη, εκσυγχρονισμός, επέκταση γραμμής εμφιάλωσης οίνου σε οινοποιεία για την κάλυψη των αναγκών εμφιάλωσης της παραγωγής τους.

9. ΤΟΜΕΑΣ: ΟΠΩΡΟΚΗΠΕΥΤΙΚΑ

I. Στο επίπεδο της εμπορίας

Δράση 9.1.: Ίδρυση μονάδων συσκευασίας, τυποποίησης, διαλογής, συντήρησης, ψύξης, αποθήκευσης νωπών οπωροκηπευτικών, πατάτας, σύκων, οσπρίων και ξηρών καρπών.

Δράση 9.2.: Ίδρυση εγκαταστάσεων στατικών ψυγείων και κατασκευή μικρής δυναμικότητας συσκευαστηρίων κηπευτικών με δυνατότητα προμήθειας κινητών (αυτοκινήτων) ψυγείων μόνο στα νησιωτικές περιοχές (πλην Κρήτης και Εύβοιας).

Δράση 9.3.: Εκσυγχρονισμοί ή/και επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφιστάμενων μονάδων συσκευασίας, τυποποίησης, διαλογής, συντήρησης, ψύξης, αποθήκευσης νωπών οπωροκηπευτικών, πατάτας, σύκων, οσπρίων και ξηρών καρπών:

II. Στο επίπεδο της μεταποίησης

Δράση 9.7.: Μεταποίηση Βιομηχανικής τομάτας

Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων, κυρίως όσον αφορά:

- τη χρήση νέων τεχνολογιών και συσκευασιών,
- την παραγωγή νέων προϊόντων χωρίς αύξηση της δυναμικότητας.

Δράση 9.8.: Μεταποίηση φρούτων (ροδάκινα, βερίκοκα, αχλάδια, μήλα, δαμάσκηνα κ.λπ.)

α) Κονσερβοποιεία – Χυμοί φρούτων – Αποξηραμένα φρούτα

• Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση ή/και επέκταση υφισταμένων μονάδων κονσερβοποίησης οπωροκηπευτικών, βιομηχανικών ροδακίνων και αχλαδιών, λοιπών φρούτων και λαχανικών κυρίως όσον αφορά:

- τη χρήση νέων τεχνολογιών και συσκευασιών,

- την παραγωγή νέων προϊόντων.
- Ίδρυση νέων μονάδων μεταποίησης (κονσερβοποίησης) οπωροκηπευτικών (πλην βιομηχανικής τομάτας), βιομηχανικών ροδακίνων και αχλαδιών, λοιπών φρούτων και λαχανικών.

β) Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση ή/και επέκταση υφισταμένων μονάδων χυμοποίησης, κυρίως όσον αφορά:

- τη χρήση νέων τεχνολογιών και συσκευασιών,
- την παραγωγή νέων προϊόντων.

γ) Ίδρυση νέων μονάδων χυμοποίησης οπωρών (πλην των εσπεριδοειδών) σύγχρονης τεχνολογίας.

δ) Αποξηραμένων φρούτων

Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση ή/και επέκταση μονάδων αποξήρανσης φρούτων (δαμάσκηνα, βερίκοκα κ.λπ.).

ε) Ίδρυση – εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση μονάδων παραγωγής μαρμελάδων και γλυκών κουταλιού.

στ) Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων, χυμοποίησης εσπεριδοειδών κυρίως όσον αφορά:

- τη χρήση νέων τεχνολογιών και συσκευασιών,
- τις ψυκτικές εγκαταστάσεις,
- την παραγωγή νέων προϊόντων.

Δράση 9.9.: Μεταποίηση λαχανικών

α) Ίδρυση νέων μονάδων παραγωγής τουρσιών και ψητών λαχανικών, εκσυγχρονισμός και επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων, κυρίως όσον αφορά:

- στη χρήση νέων τεχνολογιών και συσκευασιών και
- στην παραγωγή νέων προϊόντων

β) Ίδρυση νέων μονάδων ή εκσυγχρονισμός – επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων για την παραγωγή χυμών λαχανικών κύβων ή μιγμάτων αυτών σε ασηπτική συσκευασία.

Δράση 9.10.: Επενδύσεις εγκατάστασης βιολογικού καθαρισμού και αξιοποίησης υπολειμμάτων των χρησιμοποιούμενων πρώτων υλών του τομέα μεταποίησης οπωροκηπευτικών για την παραγωγή λιπασμάτων ή/και ζωοτροφών.

Δράση 9.11.: Μεταποίηση ξηρών καρπών.

Ίδρυση νέων μονάδων, εκσυγχρονισμός και επέκταση ή και μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων για παραγωγή προϊόντων πάστας, νιφάδων πραλίνας, παστελιών, snacks κ.λπ.

Δράση 9.12.: Μεταποίηση σύκων – σταφίδων

α) Εκσυγχρονισμός και επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων.

β) Ίδρυση νέων μονάδων μεταποίησης – αποξήρανσης σύκων και σταφίδων.

III. Στον τομέα των μονάδων επεξεργασίας επιτραπέζιων ελαιών

Δράση 9.13.: Εκσυγχρονισμός των μονάδων επεξεργασίας βρωσίμων ελαιών, χωρίς αύξηση δυναμικότητας.

Δράση 9.14.: Ίδρυση – επέκταση μονάδων μόνο για γραμμές συσκευασίας καταναλωτή και γραμμές παραγωγής νέων προϊόντων.

Δράση 9.15.: Μετεγκαταστάσεις που αφορούν την μεταφορά μονάδων από τις αστικές περιοχές, για λόγους που σχετίζονται με τη ρύπανση χωρίς αύξηση δυναμικότητας.

IV. Στον τομέα των Γεωμήλων

Δράση 9.16.: Ίδρύσεις νέων μονάδων, εκσυγχρονισμός – επέκταση, με ή χωρίς μετεγκατάσταση, συμπλήρωση υφισταμένων μονάδων, ή προσθήκη γραμμών σε υφιστάμενες μονάδες μεταποίησης γεωμήλων με προορισμό την παραγωγή νέων προϊόντων όπως:

- προτηγανισμένης / κατεψυγμένης πατάτας,
- τσιπς ή σνακς πατάτας κ.λπ.
- άλλα νέα προϊόντα

Έργα του Τομέα οπωροκηπευτικών που υποβάλλονται από αναγνωρισμένες ή προαναγνωρισμένες από τη Δ/ση ΠΑΠ Δενδροκηπευτικής Ομάδες Παραγωγών (Συνεταιρισμοί, ΕΑΣ, καθώς και Εταιρείες

που έχουν αναγνωρισμένη Ομάδα Παραγωγών), είναι επιλέξιμα μόνο για τα μικρά Νησιά του Αιγαίου και Ιονίου (μέχρι 3.100 κατοίκους).

10. ΤΟΜΕΑΣ: ΑΝΘΗ

Δράση 10.1.: Ίδρυση νέων εγκαταστάσεων μεταποίησης ή εκσυγχρονισμός ή επέκταση υφισταμένων μονάδων.

α) Ίδρυση ή εκσυγχρονισμός και επέκταση τυποποιημένων δρεπτιών ανθέων και γλαστρικών.

β) Ίδρυση ξηραντηρίων ανθέων.

Δράση 10.2.: Ίδρυση νέων εγκαταστάσεων εμπορίας (νέες αναγορές – κέντρα διανομής) από συλλογικούς φορείς ανθοπαραγωγών.

12. ΤΟΜΕΑΣ: ΣΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Δράση 12.1.: Ίδρυση – επέκταση μονάδων επεξεργασίας και τυποποίησης σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού.

Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων επεξεργασίας και τυποποίησης σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού.

13. ΤΟΜΕΑΣ: ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ και ΑΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΦΥΤΩΝ

Δράση 13.1.: Ίδρυση – επέκταση μονάδων τυποποίησης και επεξεργασίας αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών.

Δράση 13.2.: Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση μονάδων τυποποίησης και επεξεργασίας αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών.

ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΑΝΩΤΕΡΩ ΤΟΜΕΙΣ:

Ως προϊόντα ποιότητας είναι αυτά που καθορίζονται από τους Καν.(ΕΟΚ) 2092/91, 2081/92, 2082/92 και Καν.(ΕΚ) 1804/99, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται, καθώς και αυτά που καθορίζονται από την Εθνική Νομοθεσία και πιστοποιούνται κατάλληλα.

Επιπλέον, με δεδομένο ότι η μεταπαραγωγική προστιθέμενη αξία ξεπερνάει αισθητά σε πολλές περιπτώσεις την προστιθέμενη αξία που δημιουργεί η πρωτογενής παραγωγή, η αύξηση της μεταποιητικής δυναμικότητας της εγχώριας γεωργοβιομηχανίας αποτελεί βασική δράση, που θα υλοποιηθεί στα πλαίσια του παρόντος προγράμματος. Η προστασία της δημόσιας υγείας, η προστασία του περιβάλλοντος, η πιστοποίηση της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων, η τάση των καταναλωτών για εγχώρια – ποιοτικά προϊόντα, η ενίσχυση των βιολογικά παραγόμενων προϊόντων, αποτελούν βασικές παραμέτρους για την υλοποίηση των δράσεων.

Ο εκσυγχρονισμός και η επέκταση της δυναμικότητας των μονάδων που δραστηριοποιούνται στη μεταποίηση – τυποποίηση - εμπορία των αγροτικών προϊόντων θα πρέπει να συμβάλλουν θετικά τόσο σε επίπεδο βιομηχανίας τροφίμων όσο και σε επίπεδο γεωργικής παραγωγής.

Απαιτείται λοιπόν η ενίσχυση και η στήριξη επενδύσεων που θα συμβάλλουν στους παρακάτω στόχους:

- ο Στον προσανατολισμό της παραγωγής σε συνάρτηση με τις προβλεπόμενες τάσεις των αγορών
- ο Στην εφαρμογή νέων τεχνολογιών
- ο Στην προώθηση καινοτόμων επενδύσεων
- ο Στην βελτίωση της παρουσίας των προϊόντων και γενικά στην βελτίωση και παρακολούθηση της ποιότητας.
- ο Στην προστασία του περιβάλλοντος.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ: για την δράση L123a «Αύξηση της αξίας των γεωργικών προϊόντων»

1. διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου.

2. κατασκευή ή βελτίωση ακινήτων.

3. προμήθεια και εγκατάσταση νέου μηχανολογικού εξοπλισμού συμπεριλαμβανομένου και του λογισμικού πληροφορικής και του εξοπλισμού των εργαστηρίων στο βαθμό που εξυπηρετεί τη λειτουργία της μονάδας.

4. εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού όχι ως μεμονωμένη δράση αλλά ως τμήμα της συνολικής επένδυσης.
5. αγορά καινούργιων οχημάτων – ισοθερμικών βυτίων, αναγκαίων για τη μεταφορά του γάλακτος προς το χώρο τυποποίησης – μεταποίησης, καθώς και αγορά καινούργιων οχημάτων ψυγείων μόνο για τα νησιά του Αιγαίου.
6. γενικά έξοδα, όπως αμοιβές μηχανικών και συμβούλων, λοιπές δαπάνες έκδοσης άδειας δόμησης, δαπάνες για μελέτες σκοπιμότητας, δαπάνες για τη δημιουργία αναγνωρίσιμου σήματος (ετικέτας) του προϊόντος, απόκτηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, έρευνα αγοράς για τη διαμόρφωση της εικόνας του προϊόντος (συσκευασία, επισήμανση) και άδειες πέραν των παραπάνω δαπανών και μέχρι ορίου 10% του συνόλου του προϋπολογισμού.
7. δαπάνες για την κάλυψη του κόστους μελέτης-εγκατάστασης συστημάτων διασφάλισης ποιότητας και ποιοτικών σημάτων (συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για την εκπαίδευση του προσωπικού), καθώς επίσης και δαπάνες που καταβάλλονται από τους δικαιούχους σε αναγνωρισμένους, από τα αρμόδια εθνικά όργανα, οργανισμούς πιστοποίησης για την αρχική πιστοποίηση των συστημάτων αυτών.
8. αγορά fax, τηλεφωνικών εγκαταστάσεων, επίπλων γραφείου και εξοπλισμού για σύνδεση με ευρυζωνικές υποδομές διαδικτύου, δικτύων ενδοεπικοινωνίας και ηλεκτρονικών υπολογιστών και συστημάτων ασφαλείας των εγκαταστάσεων.
9. κατασκευή κατοικίας φύλαξης των εγκαταστάσεων μέχρι του ποσού των €50.000.

ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ:

1. Αγορά οικοπέδου.
2. Αγορά ή απόκτηση κτιριακών εγκαταστάσεων, ανεξάρτητα αν πρόκειται για παλιές ή καινούργιες και την πιθανή προηγούμενη χρήση τους.
3. Προσωρινά έργα μη αμέσως συνδεδεμένα με την εκτέλεση της πράξης (π.χ. προσωρινό υπόστεγο για τη φύλαξη υλικών, κ.λπ.).
4. Συμβολαιογραφικά έξοδα και πάσης φύσεως φόροι και δημοσιονομικές επιβαρύνσεις του δικαιούχου της επένδυσης.
5. Εξοπλισμό αναψυχής (τηλεοράσεις, video, κ.λπ.).
6. Αγορά οχημάτων εν γένει εκτός των ειδικών και αναγκαίων όπως αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο.
7. Λοιπός εξοπλισμός γραφείων (αριθμομηχανές, φωτοτυπικά, έπιπλα κ.λπ.) εκτός των αναφερομένων στο σημείο 8 της παραγράφου (α) ανωτέρω.
8. Αγορά υλικών αποσβέσιμων σε διάρκεια μικρότερη του έτους_Η ενίσχυση χορηγείται στο δικαιούχο με τη μορφή επιχορήγησης και το ύψος της υπολογίζεται ως ποσοστό των επιλέξιμων δαπανών του έργου. Οι εντάσεις ενίσχυσης στα πλαίσια των μέτρων, υπομέτρων και δράσεων του Άξονα 4 καθορίζονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Καν(ΕΚ) 1698/2005, την Απόφαση Ε(2006)3867/31.8.2006 της Επιτροπής σχετικά με το Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων της Ελλάδας Ν 408/2006 και τον Καν(ΕΚ) 1998/2006 και περιγράφονται στο Παράρτημα Ι της παρούσας. Οι επιλέξιμες και μη επιλέξιμες δαπάνες στα πλαίσια των μέτρων, υπομέτρων και δράσεων του Άξονα 4 περιγράφονται στο Παράρτημα ΙΙ της παρούσας.
9. Μη φυσικές επενδύσεις συμπεριλαμβανομένων των δημοσιονομικών επιβαρύνσεων κάθε είδους σε βάρος των δικαιούχων.
10. Εκπαίδευση προσωπικού εκτός των αναφερομένων στο σημείο 7 της παραγράφου (α) ανωτέρω.
11. Διευκρινίζεται ότι η άδεια ανέγερσης των κτιρίων, οι αμοιβές των μηχανικών και αρχιτεκτόνων για τις μελέτες, καθώς και οι εδαφοτεχνικές μελέτες είναι επιλέξιμες και δύνανται να ενισχύονται, ενώ η ασφάλιση του μηχανολογικού εξοπλισμού δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη.
12. Αποζημιώσεις που πληρώνονται από τους δικαιούχους σε τρίτους για απαλλοτριώσεις, εκκρεμότητες κ.λπ.
13. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται στο άρθρο 71, παρ. 3(α) του Καν(ΕΚ) 1698/2005, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
14. Έργα συντήρησης κτιριακών εγκαταστάσεων και μηχανολογικού εξοπλισμού.

15. Αγορά μεταχειρισμένων μηχανημάτων και εξοπλισμού.
16. Εργασίες πράσινου (δενδροφυτεύσεις, γκαζόν, κ.λπ.) καθώς και έργα διακόσμησης.
17. Έργα οδοποιίας εκτός των ορίων του οικοπέδου εγκατάστασης της μονάδας πέραν των απολύτως αναγκαίων για την εξυπηρέτηση της μονάδας.
18. Αμοιβές προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων της κοινωνικής ασφάλισης, πληρωτέες από το δικαιούχο στο προσωπικό του, εκτός αν αυτό προσλαμβάνεται ειδικά για να εργαστεί αποκλειστικά για την υλοποίηση της επένδυσης και να απολυθεί με την ολοκλήρωσή της.
19. Γενικά έξοδα άνω του 10% επί του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών.
20. Δαπάνες που αφορούν την αύξηση της δυναμικότητας σε τομείς όπου υπάρχει περιορισμός στην παραγωγή από τις ΚΟΑ γεωργικών προϊόντων.
21. Δαπάνες που αφορούν την απλή αντικατάσταση.
22. Δαπάνες για τον καθαρισμό της αρχικής θέσης σε περιπτώσεις μετεγκατάστασης και κόστος αποξήλωσης και μεταφοράς του παλαιού εξοπλισμού ή μέρος αυτού στη νέα θέση.

ΟΜΑΔΑ ΥΠΟΜΕΤΡΩΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ / ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ – ΚΩΔΙΚΟΣ 413

Υπομέτρο 311 «Διαφοροποίηση προς μη γεωργικές δραστηριότητες»

Στο πλαίσιο του υπομέτρου προβλέπεται η ενίσχυση πολύ μικρών επιχειρήσεων σύμφωνα με τη σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής και τον Καν (ΕΚ) 800/2008, που υλοποιούνται από φυσικά πρόσωπα που ασκούν δραστηριότητα σε γεωργική εκμετάλλευση και διαφοροποιούν τις δραστηριότητες της γεωργικής εκμετάλλευσής τους, με την ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων που δε σχετίζονται με τη γεωργία (αγροτικός τουρισμός, βιοτεχνία κλπ).

Στο υπομέτρο L311 στο τοπικό πρόγραμμα εντάσσονται οι ακόλουθες δράσεις:

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ	ΑΝΩΤΑΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ (σε €)
L311-1	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί μικρής δυναμικότητας υποδομών διανυκτέρευσης	Φυσικά πρόσωπα που ασκούν δραστηριότητα σε γεωργική εκμετάλλευση κατά κύρια ή μερική απασχόληση κατά τη στιγμή της υποβολής της αίτησης ενίσχυσης. Εξαιρούνται οι γεωργικοί εργάτες.	600.000 και έως 40 κλίνες
L311-2	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί χώρων εστίασης και αναψυχής		300.000
L311-5	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί μονάδων οικοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών παραδοσιακής τέχνης, βιοτεχνικών μονάδων		300.000
L311-7	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παραγωγής ειδών διατροφής μετά την α' μεταποίηση		300.000

Το ποσοστό της ενίσχυσης καθώς και ο διαθέσιμος προϋπολογισμός διαμορφώνονται ως εξής:

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΔΡΑΣΗ	Συνολικό κόστος	Δημόσια δαπάνη	Κοινοτική Συμμετοχή (ποσοστό επί Δ/Δ)	Εθνική Συμμετοχή (ποσοστό επί Δ/Δ)	Ιδιωτική Συμμετοχή
L311-1	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί μικρής δυναμικότητας υποδομών διανυκτέρευσης	100%	50%	80%	20%	50%
		400.000	200.000	160.000	40.000	200.000
L311-2	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί χώρων εστίασης και αναψυχής	100%	50%	80%	20%	50%
		100.000	50.000	40.000	10.000	50.000

L311-5	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί μονάδων οικοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών παραδοσιακής τέχνης, βιοτεχνικών μονάδων	100%	50%	80%	20%	50%
		400.000	200.000	160.000	40.000	200.000
L311-7	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παραγωγής ειδών διατροφής μετά την α' μεταποίηση	100%	50%	80%	20%	50%
		400.000	200.000	160.000	40.000	200.000

Στο παρόν υπομέτρο δεν περιλαμβάνονται ενέργειες που καλύπτονται στο πλαίσιο του μέτρου 123 του Άξονα 1 του ΠΑΑ και του υπομέτρου L123 του Άξονα 4 του ΠΑΑ.

Προκειμένου να αυξηθεί η προστιθέμενη αξία όλων των παρεμβάσεων θα πρέπει να τηρηθούν οι προδιαγραφές του **Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας (που πρόεκυψε στο πλαίσιο του LEADER+)** και της **εμπειρογνωμοσύνης «Εξοικονόμηση ενέργειας στις επενδύσεις του Τοπικού Προγράμματος LEADER N. Πιερίας»**. Οι εμπειρογνωμοσύνες αυτές αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της προσκλήσης στοχεύοντας να διασφαλίσουν την διατήρηση και ανάδειξη της πολιτιστικής ταυτότητας της περιοχής και την εφαρμογή υψηλών προδιαγραφών ποιότητας διαμορφώνοντας ευδιάκριτη ταυτότητα περιοχής.

Το **Τοπικό Σύμφωνο Ποιότητας** και η εμπειρογνωμοσύνη **«Εξοικονόμηση ενέργειας στις επενδύσεις του Τοπικού Προγράμματος LEADER N. Πιερίας»** πρόκειται να διαμορφώσουν πολιτικές που να επηρεάζουν την γενικότερη οικονομικοκοινωνική κατάσταση της περιοχής υιοθετώντας πρότυπα κατασκευής, λειτουργίας και συμπεριφοράς τα οποία θα συμβάλλουν στην αειφορία της περιοχής αλλά ταυτόχρονα και στην ενίσχυση του τοπικού εισοδήματος και της απασχόλησης.

Η δράση L311-1 αφορά στην ίδρυση αλλά και στην επέκταση και στον εκσυγχρονισμό μικρής δυναμικότητας υποδομών διανυκτέρευσης, έως 40 κλίνες.

Οι επενδύσεις για υποδομές διανυκτέρευσης και λοιπές τουριστικές εγκαταστάσεις υλοποιούνται υποχρεωτικά με βάση τους όρους και τις προϋποθέσεις της **ΚΥΑ 2974/710/8-4-2009 (ΦΕΚ 670/Β/10-4-2009)** και την τροποποίηση **3427/722/9-6-2010** των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Τουριστικής Ανάπτυξης, όπως ισχύει κάθε φορά.

Περιοχή εφαρμογής αποτελεί το σύνολο της περιοχής παρέμβασης εκτός των Δ.Δ., Περίστασης και Καλλιθέας διότι γειτνιάζουν με το καθαρά τουριστικό Δ.Δ. Παραλίας και οι δράσεις τουριστικού χαρακτήρα θα ενίσχυαν το τουριστικό ρεύμα της παραλιακής ζώνης. Επίσης στα Δ.Δ. Λεπτοκαρυάς, Παντελεήμονα, Πόρων, Σκοτίνας, Πλαταμώνα, Αιγινίου, Λιτοχώρου, Κάτω Αγίου Ιωάννου και Παλαιού Ελευθεροχωρίου δεν θα υλοποιηθούν παρεμβάσεις στην παραλιακή ζώνη όπως αυτή οριοθετείται ανατολικά της ΠΑΘΕ. Επιπλέον, στο Δ.Δ. Λιτοχώρου εξαιρείται η εντός του ορίου του Πολεοδομικού Συγκροτήματος περιοχή.

Οι δαπάνες της συγκεκριμένης δράσης θα αφορούν :

- Στη δημιουργία, επέκταση και βελτίωση κτιριακών εγκαταστάσεων, στην προμήθεια του απαραίτητου ξενοδοχειακού και λοιπού εξοπλισμού, στη διαμόρφωση του περιβάλλοντα χώρου αυτών καθώς και των αντίστοιχων μελετών και αδειών.

Η δράση L311-2 αφορά στη δημιουργία νέων, αλλά και στην επέκταση και τον εκσυγχρονισμό υφιστάμενων χώρων εστίασης και αναψυχής.

Περιοχή εφαρμογής αποτελεί το σύνολο της περιοχής παρέμβασης εκτός των Δ.Δ., Περίστασης και Καλλιθέας διότι γειτνιάζουν με το καθαρά τουριστικό Δ.Δ. Παραλίας και οι δράσεις τουριστικού χαρακτήρα θα ενίσχυαν το τουριστικό ρεύμα της παραλιακής ζώνης. Επίσης στα Δ.Δ. Λεπτοκαρυάς, Παντελεήμονα, Πόρων, Σκοτίνας, Πλαταμώνα, Αιγινίου, Λιτοχώρου, Κάτω Αγίου Ιωάννου και Παλαιού Ελευθεροχωρίου δεν θα υλοποιηθούν παρεμβάσεις στην παραλιακή ζώνη όπως αυτή οριοθετείται ανατολικά της ΠΑΘΕ. Επιπλέον, στο Δ.Δ. Λιτοχώρου εξαιρείται η εντός του ορίου του Πολεοδομικού Συγκροτήματος περιοχή.

Οι δαπάνες της συγκεκριμένης δράσης θα αφορούν :

- Στη δημιουργία νέων κτιριακών εγκαταστάσεων, στην επέκταση και βελτίωση υφιστάμενων κτιριακών υποδομών, στον απαραίτητο εξοπλισμό, στη διαμόρφωση του περιβάλλοντα χώρου αυτών, στις αναγκαίες ηλεκτρικές και λοιπές εγκαταστάσεις καθώς και στις απαιτούμενες μελέτες και άδειες.

Στην περίπτωση επέκτασης και εκσυγχρονισμού υφιστάμενης επιχείρησης απαιτείται η ύπαρξη άδειας λειτουργίας σε ισχύ.

Στην κατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνονται εστιατόρια, ψησταριές, ταχυφαγεία, καφετέριες, καφενεία και αναψυκτήρια, κλπ

Η δράση L311-5 αφορά σε ιδρύσεις, επεκτάσεις και εκσυγχρονισμούς επιχειρήσεων οικοτεχνίας και βιοτεχνιών ειδών παραδοσιακής τέχνης, αλλά και μονάδες που θα παράγουν και θα επεξεργάζονται προϊόντα σχετικά με την τοπική παραγωγή και τη γενικότερη μεταποιητική δραστηριότητα σε διάφορους τομείς (π.χ. μάρμαρο, ξύλο κλπ.). Επιπρόσθετα προβλέπεται η ενίσχυση επιχειρήσεων δημιουργίας ειδών λαϊκής τέχνης (χάλκινα, ξυλόγλυπτα, εργόχειρα κλπ).

Περιοχή εφαρμογής αποτελεί το σύνολο της περιοχής παρέμβασης. Στα Δ.Δ. Λεπτοκαρυάς, Παντελεήμονα, Πόρων, Σκοτίνας, Πλαταμώνα, Αιγινίου, Λιτοχώρου, Κάτω Αγίου Ιωάννου και Παλαιού Ελευθεροχωρίου δεν θα υλοποιηθούν παρεμβάσεις στην παραλιακή ζώνη όπως αυτή οριοθετείται ανατολικά της ΠΑΘΕ. Στο Δ.Δ. Λιτοχώρου εξαιρείται η εντός του ορίου του Πολεοδομικού Συγκροτήματος περιοχή.

Η δράση L311-7 αφορά σε ιδρύσεις, επεκτάσεις και εκσυγχρονισμούς επιχειρήσεων προϊόντων διατροφής που παράγονται με χρήση μεταποιημένων πρώτων υλών. Πρόκειται για μικρές επιχειρήσεις που θα δραστηριοποιηθούν στο χώρο της τυποποίησης ειδών διατροφής φυτικής ή και ζωικής παραγωγής. Ενδεικτικά προϊόντα που θα μπορούσαν να ενισχυθούν στα πλαίσια της δράσης είναι:

- ο Είδη αρτοποιίας, ζαχαροπλαστικής
- ο Φρυγανιές, μπισκότα και διατηρούμενα είδη ζαχαροπλαστικής
- ο Παραδοσιακά ζυμαρικά, κλπ

Περιοχή εφαρμογής αποτελεί το σύνολο της περιοχής παρέμβασης. Στα Δ.Δ. Λεπτοκαρυάς, Παντελεήμονα, Πόρων, Σκοτίνας, Πλαταμώνα, Αιγινίου, Λιτοχώρου, Κάτω Αγίου Ιωάννου και Παλαιού Ελευθεροχωρίου δεν θα υλοποιηθούν παρεμβάσεις στην παραλιακή ζώνη όπως αυτή οριοθετείται ανατολικά της ΠΑΘΕ. Στο Δ.Δ. Λιτοχώρου εξαιρείται η εντός του ορίου του Πολεοδομικού Συγκροτήματος περιοχή.

Στην παρούσα δράση δεν εντάσσονται επιχειρήσεις που αποτελούν αντικείμενο της δράσης L123.

Τα παραγόμενα προϊόντα μπορεί να έχουν σχέση με την παράδοση, τον πολιτισμό και την ιστορία. Κατά περίπτωση και ο τρόπος παραγωγής τους μπορεί να βασίζεται σε παραδοσιακές συνταγές.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ (για το Υπομέτρο L311):

1. Δαπάνες κτιριακών εγκαταστάσεων, όπως δαπάνες οικοδομικών εργασιών, υδραυλικών εργασιών, ηλεκτρομηχανολογικών εργασιών, θέρμανσης κ.λπ.

2. Δαπάνες διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου προκειμένου να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις λειτουργίας της επιχείρησης, όπως ισοπεδώσεις, διαμορφώσεις, συνδέσεις με δίκτυα κοινής ωφέλειας, περιφράξεις, φωτισμός, φυτεύσεις, κ.λπ.

3. Δαπάνες αγοράς καινούργιου μηχανολογικού εξοπλισμού, περιλαμβανομένου του λογισμικού ηλεκτρονικών υπολογιστών, μέχρι την αγοραστική του αξία. Περιλαμβάνονται οι δαπάνες μεταφοράς και εγκατάστασης.

4. Δαπάνες αγοράς λοιπού εξοπλισμού απαραίτητου για τη λειτουργία της επιχείρησης.

5. Γενικές δαπάνες συνδεόμενες με τα ανωτέρω όπως, αμοιβές μηχανικών και συμβούλων, δαπάνες έκδοσης των απαραίτητων αδειών, όπως οικοδομική άδεια, δαπάνες για μελέτες σκοπιμότητας και οικονομοτεχνικές μελέτες για την εγκατάσταση ΑΠΕ κ.λπ. Οι ανωτέρω δαπάνες δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 12% του συνολικού κόστους της επένδυσης.

6. Δαπάνες προβολής και προώθησης, όπως η έκδοση διαφημιστικών φυλλαδίων, η αξιοποίηση του διαδικτύου και σε ποσοστό μέχρι 5% του συνολικού κόστους.

7. Δαπάνες αγοράς ειδικών επαγγελματικών μέσων μεταφοράς προϊόντων και πρώτων υλών εντός της επιχείρησης (π.χ. ανυψωτικά μηχανήματα κ.λπ.), στην περίπτωση που η χρήση τους είναι πλήρως αιτιολογημένη από το είδος της επένδυσης.

8. Δαπάνες για την κάλυψη του κόστους μελέτης-εγκατάστασης συστημάτων διασφάλισης ποιότητας και ποιοτικών σημάτων, καθώς επίσης και δαπάνες που καταβάλλονται από τους δικαιούχους σε αναγνωρισμένους, από τα αρμόδια εθνικά όργανα, οργανισμούς πιστοποίησης για την αρχική πιστοποίηση των συστημάτων αυτών και σε ποσοστό μέχρι 3% του συνολικού κόστους.

ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ:

1. Απόκτηση οικοπέδων, εδαφικών εκτάσεων και κτιριακών εγκαταστάσεων (αγορά, μίσθωση κ.λπ.).

2. Κόστος σύνταξης φακέλου υποψηφιότητας.

3. Συμβολαιογραφικά έξοδα και πάσης φύσεως φόροι και δημοσιονομικές επιβαρύνσεις του δικαιούχου.

4. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται στο άρθρο 71, παρ. 3(α) του Καν(ΕΚ) 1698/2005, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

5. Η αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού. Για τις δράσεις ενθάρρυνσης τουριστικών δραστηριοτήτων των υπομέτρου L311 και L313 και αποκλειστικά και μόνο για κτίσματα τα οποία έχουν χαρακτηριστεί ως παραδοσιακά και διατηρητέα είναι επιλέξιμη η αγορά ή επισκευή παλαιού εξοπλισμού και μέχρι ποσοστού 20% του συνολικού προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου.

6. Δαπάνες για την εκπόνηση μελετών οι οποίες δεν εφαρμόζονται κατά την υλοποίηση του έργου.

7. Λειτουργικές δαπάνες των δικαιούχων και των έργων (αμοιβές προσωπικού, αναλώσιμα κ.λπ.).

8. Βελτιωτικές παρεμβάσεις που απαιτούνται στις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις για την προσαρμογή τους σε τυχόν απαιτήσεις της δικτύωσης.

9. Δαπάνες συντήρησης των παρεμβάσεων που ενισχύονται.

10. Δαπάνη για τη μελέτη συνολικής θεώρησης αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης και ανάδειξης του οικισμού ή για το σχέδιο αναβάθμισης.

11. Αγορά οχημάτων πλην των περιπτώσεων για τις οποίες γίνεται ρητή αναφορά στις κατηγορίες επιλέξιμων δαπάνες.

12. Προμήθεια εξοπλισμού από χώρες εκτός Ε.Ε., εξαιρουμένων των περιπτώσεων που τεκμηριώνεται ότι δεν είναι δυνατή η προμήθεια του συγκεκριμένου εξοπλισμού από χώρες της Ε.Ε.

13. Δαπάνες προβολής και προώθησης γεωργικών προϊόντων.

Υπομέτρο 312 «Στήριξη της δημιουργίας και ανάπτυξης πολύ μικρών επιχειρήσεων»

Στο πλαίσιο του υπομέτρου προβλέπεται η ενίσχυση πολύ μικρών επιχειρήσεων, σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ και τον Καν (ΕΚ) 800/2008, εκτός αυτών που ενισχύονται από το μέτρο 123 του Άξονα 1 του ΠΑΑ και τα υπομέτρα L123 και L313 του Άξονα 4 του ΠΑΑ.

Στο υπομέτρο L312 του τοπικού προγράμματος εντάσσονται οι ακόλουθες δράσεις:

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ	ΑΝΩΤΑΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ (σε €)
L312-1	Ιδρύσεις, επεκτάσεις και εκσυγχρονισμοί βιοτεχνικών μονάδων	Φυσικά ή νομικά πρόσωπα, εκτός των δικαιούχων του υπομέτρου 311, που δύνανται να υλοποιήσουν επενδύσεις πολύ μικρών επιχειρήσεων σύμφωνα με τη Σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ ΕΚ και τον Καν. (ΕΚ) 800/2008	300.000
L312-3	Ιδρύσεις, επεκτάσεις και εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παραγωγής ειδών διατροφής μετά την α΄ μεταποίηση		300.000
L312-4	Βελτίωση επιχειρήσεων (που εντάσσονται στις δράσεις του υπομέτρου) για τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (όπως φωτοβολταϊκά, αξιοποίηση βιομάζας, γεωθερμίας) με σκοπό την κάλυψη των αναγκών της επιχείρησης.		300.000
L312-5	Δικτύωση ομοειδών ή συμπληρωματικών επιχειρήσεων		300.000 ή 100.000*

*εάν στο έργο δεν προβλέπονται ενέργειες για την προμήθεια εξοπλισμού ή την κατασκευή κτιριακών εγκαταστάσεων

Το ποσοστό της ενίσχυσης καθώς και ο διαθέσιμος προϋπολογισμός διαμορφώνονται ως εξής:

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΔΡΑΣΗ	Συνολικό κόστος	Δημόσια δαπάνη	Κοινοτική Συμμετοχή (ποσοστό επί Δ/Δ)	Εθνική Συμμετοχή (ποσοστό επί Δ/Δ)	Ιδιωτική Συμμετοχή
L312-1	Ιδρύσεις, επεκτάσεις και εκσυγχρονισμοί βιοτεχνικών μονάδων	100%	50%	80%	20%	50%
		1.020.000	510.000	408.000	102.000	510.000
L312-3	Ιδρύσεις, επεκτάσεις και εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παραγωγής ειδών διατροφής μετά την α΄ μεταποίηση	100%	50%	80%	20%	50%
		800.000	400.000	320.000	80.000	400.000

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΔΡΑΣΗ	Συνολικό κόστος	Δημόσια δαπάνη	Κοινοτική Συμμετοχή (ποσοστό επί Δ/Δ)	Εθνική Συμμετοχή (ποσοστό επί Δ/Δ)	Ιδιωτική Συμμετοχή
L312-4	Βελτίωση επιχειρήσεων (που εντάσσονται στις δράσεις του υπομέτρου) για τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (όπως φωτοβολταϊκά, αξιοποίηση βιομάζας, γεωθερμίας) με σκοπό την κάλυψη των αναγκών της επιχείρησης.	100%	50%	80%	20%	50%
		100.000	50.000	40.000	10.000	50.000
L312-5	Δικτύωση ομοειδών ή συμπληρωματικών επιχειρήσεων	80.000	40.000	32.000	8.000	40.000

Προκειμένου να αυξηθεί η προστιθέμενη αξία όλων των παρεμβάσεων θα πρέπει να τηρηθούν οι προδιαγραφές του **Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας (που πρόεκυψε στο πλαίσιο του LEADER+)** και της **εμπειρογνωμοσύνης «Εξοικονόμηση ενέργειας στις επενδύσεις του Τοπικού Προγράμματος LEADER N. Πιερίας»**. Οι εμπειρογνωμοσύνες αυτές αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της προσκλήσης στοχεύοντας να διασφαλίσουν την διατήρηση και ανάδειξη της πολιτιστικής ταυτότητας της περιοχής και την εφαρμογή υψηλών προδιαγραφών ποιότητας διαμορφώνοντας ευδιάκριτη ταυτότητα περιοχής.

Το **Τοπικό Σύμφωνο Ποιότητας** και η εμπειρογνωμοσύνη **«Εξοικονόμηση ενέργειας στις επενδύσεις του Τοπικού Προγράμματος LEADER N. Πιερίας»** πρόκειται να διαμορφώσουν πολιτικές που να επηρεάζουν την γενικότερη οικονομικοκοινωνική κατάσταση της περιοχής υιοθετώντας πρότυπα κατασκευής, λειτουργίας και συμπεριφοράς τα οποία θα συμβάλλουν στην αειφορία της περιοχής αλλά ταυτόχρονα και στην ενίσχυση του τοπικού εισοδήματος και της απασχόλησης.

Η δράση L312-1 αφορά σε ιδρύσεις, επεκτάσεις και εκσυγχρονισμούς επιχειρήσεων οικοτεχνίας και βιοτεχνιών ειδών παραδοσιακής τέχνης, αλλά και μονάδες που θα παράγουν και θα επεξεργάζονται προϊόντα σχετικά με την τοπική παραγωγή και τη γενικότερη μεταποιητική δραστηριότητα σε διάφορους τομείς.

Περιοχή εφαρμογής των ανωτέρω δράσεων είναι το σύνολο της περιοχής παρέμβασης. Στα Δ.Δ. Λεπτοκαρυάς, Παντελεήμονα, Πόρων, Σκοτίνας, Πλαταμώνα, Αιγινίου, Κ.Αγ. Ιωάννη, Λιτοχώρου & Π. Ελευθεροχωρίου δεν θα υλοποιηθούν παρεμβάσεις στην παραλιακή ζώνη όπως αυτή οριοθετείται ανατολικά της ΠΑΘΕ. Στο Δ.Δ. Λιτοχώρου εξαιρείται η εντός του ορίου του Πολεοδομικού Συγκροτήματος περιοχή.

Ενδεικτικές βιοτεχνικές δραστηριότητες που θα μπορούσαν να ενταχθούν είναι:

Έπιπλα – Μάρμαρα – Ξύλα- Στολές και ενδύματα εργασίας - κ.λ.π.

Φορείς των επενδύσεων είναι μικρές εταιρείες, κυρίως οικογενειακού χαρακτήρα, που μέσα από την επιχειρηματική τους δράση θα εκμεταλλεύονται τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της περιοχής και θα αξιοποιούν την πολιτιστική κληρονομιά και τους φυσικούς πόρους. Παράλληλα, στους δικαιούχους

δίνεται η δυνατότητα να εκμεταλλευτούν τις επενδυτικές ευκαιρίες σε ανερχόμενους τομείς της μεταποίησης, αξιοποιώντας ένα ευρύτατο φάσμα επιχορηγούμενων δραστηριοτήτων.

Η δράση L312-3 αφορά σε ιδρύσεις, επεκτάσεις και εκσυγχρονισμούς επιχειρήσεων προϊόντων διατροφής που παράγονται με χρήση μεταποιημένων πρώτων υλών. Πρόκειται για μικρές εταιρείες που θα δραστηριοποιηθούν στο χώρο της τυποποίησης ειδών διατροφής φυτικής ή και ζωικής παραγωγής.

Περιοχή εφαρμογής των ανωτέρω δράσεων είναι το σύνολο της περιοχής παρέμβασης. Στα ΔΔ Λεπτοκαρυάς, Παντελεήμονα, Πόρων, Σκοτίνας, Πλαταμώνα, Αιγινίου, Κ.Αγ. Ιωάννη, Λιτοχώρου & Π. Ελευθεροχωρίου δεν θα υλοποιηθούν παρεμβάσεις στην παραλιακή ζώνη όπως αυτή οριοθετείται ανατολικά της ΠΑΘΕ. Στο Δ.Δ. Λιτοχώρου εξαιρείται η εντός του ορίου του Πολεοδομικού Συγκροτήματος περιοχή.

Ενδεικτικά προϊόντα που θα μπορούσαν να ενισχυθούν στα πλαίσια της δράσης είναι:

- ο Είδη αρτοποιίας, ζαχαροπλαστικής
- ο Παραδοσιακά ζυμαρικά
- ο Φρυγανιές, μπισκότα και διατηρούμενα είδη ζαχαροπλαστικής
- ο Ζυμαρικά και αλευρούχα
- ο Έτοιμα γεύματα

Στην παρούσα δράση δεν εντάσσονται επιχειρήσεις που αποτελούν αντικείμενο της δράσης L123.

Τα παραγόμενα προϊόντα μπορεί να έχουν σχέση με την παράδοση, τον πολιτισμό και την ιστορία. Κατά περίπτωση και ο τρόπος παραγωγής τους μπορεί να βασίζεται σε παραδοσιακές συνταγές. Στους δικαιούχους δίνεται η δυνατότητα να εκμεταλλευτούν τις επενδυτικές ευκαιρίες σε δυναμικούς κλάδους της μεταποίησης, αξιοποιώντας ένα ευρύ φάσμα επιχορηγούμενων δραστηριοτήτων.

Η δράση L312-4 αφορά στην αγορά κατάλληλου εξοπλισμού αλλά και στη βελτίωση και προσαρμογή των υποδομών των επιχειρήσεων για την εγκατάσταση κάποιας μορφής ανανεώσιμης πηγής ενέργειας (ΑΠΕ) **με σκοπό την ίδια κατανάλωση.**

Περιοχή εφαρμογής των ανωτέρω δράσεων είναι το σύνολο της περιοχής παρέμβασης. Στα Δ.Δ. Λεπτοκαρυάς, Παντελεήμονα, Πόρων, Σκοτίνας, Πλαταμώνα, Αιγινίου, Κ.Αγ. Ιωάννη, Λιτοχώρου & Π. Ελευθεροχωρίου δεν θα υλοποιηθούν παρεμβάσεις στην παραλιακή ζώνη όπως αυτή οριοθετείται ανατολικά της ΠΑΘΕ. Στο Δ.Δ. Λιτοχώρου εξαιρείται η εντός του ορίου του Πολεοδομικού Συγκροτήματος περιοχή.

Ως ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ) ορίζονται οι ενεργειακές πηγές, οι οποίες υπάρχουν σε αφθονία στο φυσικό μας περιβάλλον, η χρήση τους δεν το ρυπαίνει και η αξιοποίηση τους έγκειται μόνο στην ανάπτυξη αξιόπιστων και οικονομικά αποδεκτών τεχνολογιών, που θα δεσμεύει το δυναμικό τους.

Αξιοποίηση δηλαδή της ηλιακής ενέργειας με την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών, την αξιοποίηση της αιολικής ενέργειας με την εγκατάσταση ανεμογεννήτριας, όπως και την αξιοποίηση βιομάζας ή γεωθερμίας ή αβαθούς γεωθερμίας για παραγωγή ενέργειας.

Η δράση L312-5 αφορά σε δικτυώσεις ομοειδών ή συμπληρωματικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην περιοχή παρέμβασης σε διάφορους τομείς της πρωτογενούς παραγωγής, της μεταποίησης και του κλάδου των υπηρεσιών.

Ειδικότερα, απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η εξασφάλιση από το δικαιούχο της απαιτούμενης κρίσιμης μάζας για τη βιωσιμότητα του δικτύου, με πέντε (5) τουλάχιστον επιχειρήσεις. Από το σύνολο των επιχειρήσεων που συμμετέχουν θα πρέπει τουλάχιστον 5 ή τα 2/3 του συνόλου, αν αντιστοιχούν σε περισσότερες από 5 επιχειρήσεις, να δραστηριοποιούνται στην περιοχή παρέμβασης του τοπικού προγράμματος σε αντικείμενο που σχετίζεται με τομείς και δραστηριότητες που εμπίπτουν στον Άξονα 4. Σε περίπτωση που ο φορέας του δικτύου είναι υπό σύσταση, για την υπογραφή της σχετικής σύμβασης με την ΟΤΔ, εφόσον η πρότασή του επιλεγεί, απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η σύσταση διακριτού νομικού προσώπου.

Περιοχή εφαρμογής των ανωτέρω δράσεων είναι το σύνολο της περιοχής παρέμβασης. Στα Δ.Δ. Λεπτοκαρυάς, Παντελεήμονα, Πόρων, Σκοτίνας, Πλαταμώνα, Αιγινίου, Κ.Αγ. Ιωάννη, Λιτοχώρου &

Ελευθεροχωρίου δεν θα υλοποιηθούν παρεμβάσεις στην παραλιακή ζώνη όπως αυτή οριοθετείται ανατολικά της ΠΑΘΕ.

Σε κομβικά σημεία εκτός της περιοχής παρέμβασης είναι δυνατή η υλοποίηση δράσεων που δεν αφορούν υποδομές ή/και επιχειρηματικότητα, με την προϋπόθεση ότι η συγκεκριμένη χωροθέτηση τεκμηριωμένα εξυπηρετεί την καλύτερη προβολή, προώθηση και ανάδειξη της περιοχής παρέμβασης ή τομέων του κοινωνικοοικονομικού της ιστού, καθώς και δράσεων δικτύωσης.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ (για το Υπομέτρο L312):

1. Δαπάνες κτιριακών εγκαταστάσεων, όπως δαπάνες οικοδομικών εργασιών, υδραυλικών εργασιών, ηλεκτρομηχανολογικών εργασιών, θέρμανσης κ.λπ.
2. Δαπάνες διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου προκειμένου να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις λειτουργίας της επιχείρησης, όπως ισοπεδώσεις, διαμορφώσεις, συνδέσεις με δίκτυα κοινής ωφέλειας, περιφράξεις, φωτισμός, φυτεύσεις, κ.λπ.
3. Δαπάνες αγοράς καινούργιου μηχανολογικού εξοπλισμού, περιλαμβανομένου του λογισμικού ηλεκτρονικών υπολογιστών, μέχρι την αγοραστική του αξία. Περιλαμβάνονται οι δαπάνες μεταφοράς και εγκατάστασης.
4. Δαπάνες αγοράς λοιπού εξοπλισμού απαραίτητου για τη λειτουργία της επιχείρησης.
5. Γενικές δαπάνες συνδεδεμένες με τα ανωτέρω όπως, αμοιβές μηχανικών και συμβούλων, δαπάνες έκδοσης των απαραίτητων αδειών, όπως οικοδομική άδεια, δαπάνες για μελέτες σκοπιμότητας και οικονομοτεχνικές μελέτες για την εγκατάσταση ΑΠΕ κ.λπ. Οι ανωτέρω δαπάνες δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 12% του συνολικού κόστους της επένδυσης.
6. Δαπάνες προβολής και προώθησης, όπως η έκδοση διαφημιστικών φυλλαδίων, η αξιοποίηση του διαδικτύου και σε ποσοστό μέχρι 5% του συνολικού κόστους.
7. Δαπάνες αγοράς ειδικών επαγγελματικών μέσων μεταφοράς προϊόντων και πρώτων υλών εντός της επιχείρησης (π.χ. ανυψωτικά μηχανήματα κ.λπ.), στην περίπτωση που η χρήση τους είναι πλήρως αιτιολογημένη από το είδος της επένδυσης.
8. Δαπάνες για την κάλυψη του κόστους μελέτης-εγκατάστασης συστημάτων διασφάλισης ποιότητας και ποιοτικών σημάτων, καθώς επίσης και δαπάνες που καταβάλλονται από τους δικαιούχους σε αναγνωρισμένους, από τα αρμόδια εθνικά όργανα, οργανισμούς πιστοποίησης για την αρχική πιστοποίηση των συστημάτων αυτών και σε ποσοστό μέχρι 3% του συνολικού κόστους.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ: (Για τη Δράση L312-5: «Δικτύωση ομοειδών ή συμπληρωματικών επιχειρήσεων»)

1. Ενέργειες ενημέρωσης, εμπύχωσης, υποστήριξης επιχειρήσεων – μελών.
2. Κτιριακές εγκαταστάσεις, διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου, ηλεκτρομηχανολογικός και λοιπός απαραίτητος εξοπλισμός για την εγκατάσταση και λειτουργία του νομικού προσώπου.
3. Δημιουργία κοινών εργαστηρίων ποιοτικού ελέγχου των προϊόντων ή των πρώτων υλών, εξοπλισμός εξασφάλισης ποιότητας (π.χ. παγολεκάνες), συστήματα διανομής, αυτοκίνητα μεταφοράς α΄ ύλης κ.λπ.
4. Εκπόνηση μελέτης έρευνας της αγοράς, μελέτης μάρκετινγκ για προώθηση των προϊόντων των συνεργαζόμενων επιχειρήσεων και μέχρι ποσοστού 5% του συνολικού προϋπολογισμού του έργου.
5. Δαπάνες προβολής και προώθησης, όπως η έκδοση διαφημιστικών φυλλαδίων, αξιοποίηση του διαδικτύου, συμμετοχή σε εκθέσεις κ.λπ. του δικτύου και των μελών του.
6. Διοργάνωση διαγωνισμών και βράβευση καλών πρακτικών και πρωτότυπων εφαρμογών.

ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ:

1. Απόκτηση οικοπέδων, εδαφικών εκτάσεων και κτιριακών εγκαταστάσεων (αγορά, μίσθωση κ.λπ.).
2. Κόστος σύνταξης φακέλου υποψηφιότητας.

3. Συμβολαιογραφικά έξοδα και πάσης φύσεως φόροι και δημοσιονομικές επιβαρύνσεις του δικαιούχου.
4. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται στο άρθρο 71, παρ. 3(α) του Καν(ΕΚ) 1698/2005, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
5. Η αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού. Για τις δράσεις ενθάρρυνσης τουριστικών δραστηριοτήτων των υπομέτρων L311 και L313 και αποκλειστικά και μόνο για κτίσματα τα οποία έχουν χαρακτηριστεί ως παραδοσιακά και διατηρητέα είναι επιλέξιμη η αγορά ή επισκευή__παλαιού εξοπλισμού και μέχρι ποσοστού 20% του συνολικού προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου.
6. Δαπάνες για την εκπόνηση μελετών οι οποίες δεν εφαρμόζονται κατά την υλοποίηση του έργου.
7. Λειτουργικές δαπάνες των δικαιούχων και των έργων (αμοιβές προσωπικού, αναλώσιμα κ.λπ.).
8. Βελτιωτικές παρεμβάσεις που απαιτούνται στις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις για την προσαρμογή τους σε τυχόν απαιτήσεις της δικτύωσης.
9. Δαπάνες συντήρησης των παρεμβάσεων που ενισχύονται.
10. Δαπάνη για τη μελέτη συνολικής θεώρησης αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης και ανάδειξης του οικισμού ή για το σχέδιο αναβάθμισης.
11. Αγορά οχημάτων πλην των περιπτώσεων για τις οποίες γίνεται ρητή αναφορά στις κατηγορίες επιλέξιμων δαπάνες.
12. Προμήθεια εξοπλισμού από χώρες εκτός Ε.Ε., εξαιρουμένων των περιπτώσεων που τεκμηριώνεται ότι δεν είναι δυνατή η προμήθεια του συγκεκριμένου εξοπλισμού από χώρες της Ε.Ε.
13. Δαπάνες προβολής και προώθησης γεωργικών προϊόντων.

Υπομέτρο 313 «Ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων»

Στο πλαίσιο του υπομέτρου προβλέπεται η ενίσχυση πολύ μικρών επιχειρήσεων σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ και τον Καν. (ΕΚ) 800/2008, που αφορούν στη βελτίωση και οργάνωση του τουριστικού προϊόντος, στην ενίσχυση της απασχόλησης, στην αύξηση της επισκεψιμότητας των περιοχών παρέμβασης, στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου.

Στο υπομέτρο 313 του τοπικού προγράμματος εντάσσονται οι ακόλουθες δράσεις:

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ	ΑΝΩΤΑΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ (σε €)
	ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ		
L313-4	Προβολή-προώθηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων των περιοχών	Η δράση L 313-4 θα προκηρυχθεί σε επόμενη προκήρυξη	
L313-5	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί μικρής δυναμικότητας υποδομών διανυκτέρευσης	Φυσικά ή νομικά πρόσωπα, εκτός των δικαιούχων του υπομέτρου 311, που δύνανται να υλοποιήσουν επενδύσεις πολύ μικρών επιχειρήσεων σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ και τον Καν(ΕΚ) 800/2008	600.000 έως 40 κλίνες
L313-6	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί χώρων εστίασης και αναψυχής		300.000
L313-9	Βελτίωση επιχειρήσεων (που εντάσσονται στις δράσεις του υπομέτρου) για τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (όπως φωτοβολταϊκά, αξιοποίηση βιομάζας, γεωθερμίας) με σκοπό την κάλυψη των αναγκών της επιχείρησης.		300.000

Το ποσοστό της ενίσχυσης καθώς και ο διαθέσιμος προϋπολογισμός διαμορφώνονται ως εξής:

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΔΡΑΣΗ	Συνολικό κόστος	Δημόσια δαπάνη	Κοινοτική Συμμετοχή (ποσοστό επί Δ/Δ)	Εθνική Συμμετοχή (ποσοστό επί Δ/Δ)	Ιδιωτική Συμμετοχή
ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ						
L313-5	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί μικρής δυναμικότητας υποδομών διανυκτέρευσης	100%	50%	80%	20%	50%
		2.654.000	1.327.000	1.061.600	265.400	1.327.000
L313-6	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί	100%	50%	80%	20%	50%

	χώρων εστίασης και αναψυχής	300.000	150.000	120.000	30.000	150.000
L313-9	Βελτίωση επιχειρήσεων (που εντάσσονται στις δράσεις του υπομέτρου) για τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (όπως φωτοβολταϊκά, αξιοποίηση βιομάζας, γεωθερμίας) με σκοπό την κάλυψη των αναγκών της επιχείρησης	100%	50%	80%	20%	50%
		100.000	50.000	40.000	10.000	50.000

Οι παρεμβάσεις του υπομέτρου πρέπει να είναι σύμφωνες με τους όρους και περιορισμούς του ΠΑΑ, όπως αυτό ισχύει κάθε φορά.

Για τις παρεμβάσεις ανάπτυξης επιχειρηματικής δραστηριότητας:

Προκειμένου να αυξηθεί η προστιθέμενη αξία όλων των παρεμβάσεων θα πρέπει να τηρηθούν οι προδιαγραφές του **Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας (που πρόεκυψε στο πλαίσιο του LEADER+)** και της **εμπειρογνωμοσύνης «Εξοικονόμηση ενέργειας στις επενδύσεις του Τοπικού Προγράμματος LEADER N. Πιερίας»**. Οι εμπειρογνωμοσύνες αυτές αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της προσκλήσης στοχεύοντας να διασφαλίσουν την διατήρηση και ανάδειξη της πολιτιστικής ταυτότητας της περιοχής και την εφαρμογή υψηλών προδιαγραφών ποιότητας διαμορφώνοντας ευδιάκριτη ταυτότητα περιοχής.

Το **Τοπικό Σύμφωνο Ποιότητας** και η εμπειρογνωμοσύνη **«Εξοικονόμηση ενέργειας στις επενδύσεις του Τοπικού Προγράμματος LEADER N. Πιερίας»** πρόκειται να διαμορφώσουν πολιτικές που να επηρεάζουν την γενικότερη οικονομικοκοινωνική κατάσταση της περιοχής υιοθετώντας πρότυπα κατασκευής, λειτουργίας και συμπεριφοράς τα οποία θα συμβάλλουν στην αειφορία της περιοχής αλλά ταυτόχρονα και στην ενίσχυση του τοπικού εισοδήματος και της απασχόλησης.

Η δράση L313-5 αφορά στην ίδρυση αλλά και στην επέκταση και στον εκσυγχρονισμό μικρής δυναμικότητας υποδομών διανυκτέρευσης, έως 40 κλίνες.

Για τις περιπτώσεις εκσυγχρονισμού των υποδομών διανυκτέρευσης οι σχετικές παρεμβάσεις θα πρέπει να συνοδεύονται υποχρεωτικά με αύξηση της δυναμικότητάς τους μέχρι το όριο που ορίζεται ανωτέρω με προσθήκη καθ' ύψος ή / και κατ' επέκταση.

Περιοχή εφαρμογής της δράσης είναι το σύνολο της περιοχής παρέμβασης εκτός των Δ.Δ. Περίστασης και Καλλιθέας διότι γειτνιάζουν με το καθαρά τουριστικό Δ.Δ. Παραλίας και οι δράσεις τουριστικού χαρακτήρα θα ενίσχυναν το τουριστικό ρεύμα της παραλιακής ζώνης. Επίσης στα Δ.Δ. Λεπτοκαρυάς, Παντελεήμονα, Πόρων, Σκοτίνας, Πλαταμώνα, Αιγινίου, Κ.Αγ. Ιωάννη, Λιτοχώρου & Π. Ελευθεροχωρίου δεν θα υλοποιηθούν παρεμβάσεις στην παραλιακή ζώνη όπως αυτή οριοθετείται ανατολικά της ΠΑΘΕ. Στο Δ.Δ. Λιτοχώρου εξαιρείται η εντός του ορίου του Πολεοδομικού Συγκροτήματος περιοχή.

Όσον αφορά στις επενδύσεις για υποδομές διανυκτέρευσης και λοιπές τουριστικές εγκαταστάσεις αυτές υλοποιούνται υποχρεωτικά με βάση τους όρους και τις προϋποθέσεις της **ΚΥΑ 2974/710/8-4-2009 (ΦΕΚ 670/Β/10-4-2009)** και την **τροποποίηση 3427/722/9-6-2010** των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Τουριστικής Ανάπτυξης, όπως ισχύει κάθε φορά.

Η δράση L313-6 αφορά στη δημιουργία νέων, αλλά και στην επέκταση και τον εκσυγχρονισμό υφιστάμενων χώρων εστίασης και αναψυχής.

Περιοχή εφαρμογής της δράσης είναι το σύνολο της περιοχής παρέμβασης εκτός των Δ.Δ. Περίστασης και Καλλιθέας διότι γειτνιάζουν με το καθαρά τουριστικό Δ.Δ. Παραλίας και οι δράσεις τουριστικού χαρακτήρα θα ενίσχυαν το τουριστικό ρεύμα της παραλιακής ζώνης. Επίσης στα Δ.Δ. Λεπτοκαρυάς, Παντελεήμονα, Πόρων, Σκοτίνας, Πλαταμώνα, Αιγινίου, Κ.Αγ. Ιωάννη, Λιτοχώρου & Π. Ελευθεροχωρίου δεν θα υλοποιηθούν παρεμβάσεις στην παραλιακή ζώνη όπως αυτή οριοθετείται ανατολικά της ΠΑΘΕ. Στο Δ.Δ. Λιτοχώρου εξαιρείται η εντός του ορίου του Πολεοδομικού Συγκροτήματος περιοχή. Στην περίπτωση επέκτασης και εκσυγχρονισμού υφιστάμενης επιχείρησης απαιτείται η ύπαρξη άδειας λειτουργίας σε ισχύ.

Στην κατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνονται εστιατόρια, ψησταριές, ταχυφαγεία, καφετέριες, καφενεία και αναψυκτήρια, κλπ.

Η δράση L313-9 αφορά στην αγορά κατάλληλου εξοπλισμού αλλά και στη βελτίωση και προσαρμογή των υποδομών των επιχειρήσεων για την εγκατάσταση κάποιας μορφής ανανεώσιμης πηγής ενέργειας (ΑΠΕ) με σκοπό την ίδια κατανάλωση.

Περιοχή εφαρμογής της δράσης είναι το σύνολο της περιοχής παρέμβασης. Στα Δ.Δ. Λεπτοκαρυάς, Παντελεήμονα, Πόρων, Σκοτίνας, Πλαταμώνα, Αιγινίου, Κ.Αγ. Ιωάννη, Λιτοχώρου & Π. Ελευθεροχωρίου δεν θα υλοποιηθούν παρεμβάσεις στην παραλιακή ζώνη όπως αυτή οριοθετείται ανατολικά της ΠΑΘΕ. Στο Δ.Δ. Λιτοχώρου εξαιρείται η εντός του ορίου του Πολεοδομικού Συγκροτήματος περιοχή.

Ως ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ) ορίζονται οι ενεργειακές πηγές, οι οποίες υπάρχουν σε αφθονία στο φυσικό μας περιβάλλον, η χρήση τους δεν το ρυπαίνει και η αξιοποίηση τους έγκειται μόνο στην ανάπτυξη αξιόπιστων και οικονομικά αποδεκτών τεχνολογιών, που θα δεσμεύει το δυναμικό τους.

Αξιοποίηση δηλαδή της ηλιακής ενέργειας με την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών, την αξιοποίηση της αιολικής ενέργειας με την εγκατάσταση ανεμογεννήτριας, όπως και την αξιοποίηση βιομάζας ή γεωθερμίας ή αβαθούς γεωθερμίας για παραγωγή ενέργειας.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ (για το Υπομέτρο L313, δράσεις L313-5 έως L313-9):

1. Δαπάνες κτιριακών εγκαταστάσεων, όπως δαπάνες οικοδομικών, υδραυλικών και ηλεκτρομηχανολογικών εργασιών, θέρμανσης κ.λ.π.
2. Δαπάνες διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου προκειμένου να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις λειτουργίας της επιχείρησης, όπως ισοπεδώσεις, διαμορφώσεις, συνδέσεις με δίκτυα κοινής ωφέλειας, περιφράξεις, φωτισμός, φυτεύσεις, κ.λ.π.
3. Δαπάνες αγοράς καινούργιου μηχανολογικού εξοπλισμού, περιλαμβανομένου του λογισμικού ηλεκτρονικών υπολογιστών, μέχρι την αγοραστική του αξία. Περιλαμβάνονται οι δαπάνες μεταφοράς και εγκατάστασης.
4. Δαπάνες αγοράς λοιπού εξοπλισμού απαραίτητου για τη λειτουργία της επιχείρησης συμπεριλαμβανομένης της αγοράς παραδοσιακών ξύλινων σκαφών, λοιπών σκαφών μόνο για τις περιπτώσεις επιχειρήσεων καταδυτικού τουρισμού, καθώς και δαπάνες για την αγορά αλόγων για δραστηριότητες περιήγησης.
5. Δαπάνες αγοράς οχημάτων για τις επιχειρήσεις εναλλακτικού τουρισμού με σκοπό τη μεταφορά ειδικού εξοπλισμού και εφόσον τεκμηριώνεται πλήρως η αναγκαιότητά τους.
6. Γενικές δαπάνες συνδεδεμένες με τα ανωτέρω όπως, αμοιβές μηχανικών και συμβούλων, δαπάνες έκδοσης των απαραίτητων αδειών, όπως οικοδομική άδεια, δαπάνες για μελέτες σκοπιμότητας και οικονομοτεχνικές μελέτες για την εγκατάσταση ΑΠΕ κ.λ.π. Οι ανωτέρω δαπάνες δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 12% του συνολικού κόστους της επένδυσης.
7. Δαπάνες προβολής και προώθησης, όπως η έκδοση διαφημιστικών φυλλαδίων, η αξιοποίηση του διαδικτύου και με ποσοστό μέχρι 5% του συνολικού κόστους.
8. Δαπάνες για την κάλυψη του κόστους μελέτης-εγκατάστασης συστημάτων διασφάλισης ποιότητας και ποιοτικών σημάτων, καθώς επίσης και δαπάνες που καταβάλλονται από τους δικαιούχους σε αναγνωρισμένους οργανισμούς πιστοποίησης για την αρχική πιστοποίηση των συστημάτων αυτών και σε ποσοστό μέχρι 3% του συνολικού κόστους.

ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ:

1. Απόκτηση οικοπέδων, εδαφικών εκτάσεων και κτιριακών εγκαταστάσεων (αγορά, μίσθωση κ.λπ.).
2. Κόστος σύνταξης φακέλου υποψηφιότητας.
3. Συμβολαιογραφικά έξοδα και πάσης φύσεως φόροι και δημοσιονομικές επιβαρύνσεις του δικαιούχου.
4. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται στο άρθρο 71, παρ. 3(α) του Καν(ΕΚ) 1698/2005, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
5. Η αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού. Για τις δράσεις ενθάρρυνσης τουριστικών δραστηριοτήτων των υπομέτρου L311 και L313 και αποκλειστικά και μόνο για κτίσματα τα οποία έχουν χαρακτηριστεί ως παραδοσιακά και διατηρητέα είναι επιλέξιμη η αγορά ή επισκευή παλαιού εξοπλισμού και μέχρι ποσοστού 20% του συνολικού προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου.
6. Δαπάνες για την εκπόνηση μελετών οι οποίες δεν εφαρμόζονται κατά την υλοποίηση του έργου.
7. Λειτουργικές δαπάνες των δικαιούχων και των έργων (αμοιβές προσωπικού, αναλώσιμα κ.λπ.).
8. Βελτιωτικές παρεμβάσεις που απαιτούνται στις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις για την προσαρμογή τους σε τυχόν απαιτήσεις της δικτύωσης.
9. Δαπάνες συντήρησης των παρεμβάσεων που ενισχύονται.
10. Δαπάνη για τη μελέτη συνολικής θεώρησης αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης και ανάδειξης του οικισμού ή για το σχέδιο αναβάθμισης.
11. Αγορά οχημάτων πλην των περιπτώσεων για τις οποίες γίνεται ρητή αναφορά στις κατηγορίες επιλέξιμων δαπάνες.
12. Προμήθεια εξοπλισμού από χώρες εκτός Ε.Ε., εξαιρουμένων των περιπτώσεων που τεκμηριώνεται ότι δεν είναι δυνατή η προμήθεια του συγκεκριμένου εξοπλισμού από χώρες της Ε.Ε.
13. Δαπάνες προβολής και προώθησης γεωργικών προϊόντων.

Υπομέτρο L321 «Βασικές υπηρεσίες για την οικονομία και τον αγροτικό πληθυσμό»

Στο υπομέτρο L321 εντάσσονται παρεμβάσεις για τη δημιουργία βασικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων πολιτισμού.

Το υπομέτρο του τοπικού προγράμματος περιλαμβάνει τις ακόλουθες δράσεις:

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ	ΑΝΩΤΑΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ (σε €)
L321-1	Έργα υποδομής μικρής κλίμακας (μικρά εγχειρίσματα έργα, έργα διαχείρισης υδατικών πόρων, μικρά έργα πρόσβασης στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις)	ΟΤΑ α' βαθμού.	500.000
L321-2	Χώροι άσκησης πολιτιστικών, αθλητικών, εκπαιδευτικών, περιβαλλοντικών δραστηριοτήτων, καθώς και δραστηριοτήτων κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης, όπως κέντρα φροντίδας παιδιών προσχολικής ηλικίας, δημοτικές βιβλιοθήκες, ωδεία κ.λπ.	ΟΤΑ α' βαθμού και τα νομικά τους πρόσωπα, καθώς και ιδιωτικοί φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων δημόσιου χαρακτήρα.	300.000
L321-3	Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκδηλώσεων ανάδειξης και διατήρησης της τοπικής κληρονομιάς – στήριξη πολιτιστικών φορέων για μικρής κλίμακας υποδομή, προμήθεια εξοπλισμού, μουσικών οργάνων, στολών	ΟΤΑ, τα νομικά τους πρόσωπα και άλλοι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και ιδιωτικοί φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων δημόσιου χαρακτήρα.	30.000

Το ποσοστό της ενίσχυσης καθώς και ο διαθέσιμος προϋπολογισμός διαμορφώνονται ως εξής:

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΔΡΑΣΗ	Συνολικό κόστος	Δημόσια δαπάνη	Κοινοτική Συμμετοχή (ποσοστό επί Δ/Δ)	Εθνική Συμμετοχή (ποσοστό επί Δ/Δ)	Ιδιωτική Συμμετοχή
L321-1	Έργα υποδομής μικρής κλίμακας (μικρά εγγειοβελτιωτικά έργα, έργα διαχείρισης υδατικών πόρων, μικρά έργα πρόσβασης στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις)	100%	100%	80%	20%	0%
		740.000	740.000	592.000	148.000	0
L321-2	Χώροι άσκησης πολιτιστικών, αθλητικών, εκπαιδευτικών, περιβαλλοντικών δραστηριοτήτων, καθώς και δραστηριοτήτων κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης, όπως κέντρα φροντίδας παιδιών προσχολικής ηλικίας, δημοτικές βιβλιοθήκες, ωδεία κ.λπ.	100%	100%	80%	20%	0%
		370.000	370.000	296.000	74.000	0
L321-3	Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκδηλώσεων ανάδειξης και διατήρησης της τοπικής κληρονομιάς – στήριξη πολιτιστικών φορέων για μικρής κλίμακας υποδομή, προμήθεια εξοπλισμού, μουσικών οργάνων, στολών	100%	75%	80%	20%	25%
		80.000	60.000	48.000	12.000	20.000

Η δράση **L321-1** μπορεί να συμβάλει στην επίλυση των σημαντικότερων προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο γεωργικός τομέας όπως η έλλειψη έργων υποδομής και η διάρθρωση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.

Περιοχή εφαρμογής των ανωτέρω δράσεων είναι το σύνολο της περιοχής παρέμβασης. Στα Δ.Δ. Λεπτοκαρυάς, Παντελεήμονα, Πόρων, Σκοτίνας, Πλαταμώνα, Αιγινίου, Κ.Αγ. Ιωάννη, Λιτοχώρου & Π. Ελευθεροχωρίου δεν θα υλοποιηθούν παρεμβάσεις στην παραλιακή ζώνη όπως αυτή οριοθετείται ανατολικά της ΠΑΘΕ. Στο Δ.Δ. Λιτοχώρου εξαιρείται η εντός του ορίου του Πολεοδομικού Συγκροτήματος περιοχή.

Η έλλειψη μικρών εγγειοβελτιωτικών έργων κυρίως αρδευτικών δικτύων και ταμιευτήρων στην περιοχή αλλά και οι απώλειες που παρουσιάζονται στα υφιστάμενα δίκτυα στρέφουν πολλούς παραγωγούς της περιοχής στην εγκατάσταση γεωτρήσεων οι οποίες διαταράσσουν τον υδροφόρο ορίζοντα, αυξάνουν το κόστος παραγωγής. Η δράση αφορά την κατασκευή νέων και την βελτίωση υφιστάμενων αρδευτικών δικτύων και αποσκοπεί στην αξιοποίηση χειμερινών απορροών με την απόδοση τους προς χρήση κατά τις λοιπές περιόδους του έτους και την άμβλυση των προβλημάτων ελλειμματικότητας του υδατικού ισοζυγίου και την αειφορική διαχείριση των υδατικών πόρων, με προοπτική την εξυπηρέτηση αναγκών του αγροτικού τομέα. Στο πλαίσιο αυτό, οι προτεινόμενες δημόσιες υποδομές θα αφορούν στην εκτέλεση μικρών εγγειοβελτιωτικών έργων και έργων διαχείρισης υδατικών πόρων όπως:

- Βελτίωση – εκσυγχρονισμός λειτουργίας μικρών αρδευτικών και στραγγιστικών δικτύων, θέσεων υδρομάστευσης κλπ
- Αξιοποίηση νέων τεχνολογιών σε υφιστάμενα αρδευτικά δίκτυα
- Μικρά έργα διευθέτησης ρεμάτων, χειμάρρων κλπ
- Επιπλέον στην περιοχή παρέμβασης υπάρχει ένα εκτεταμένο δίκτυο αγροτικών δρόμων το οποίο εξυπηρετεί τις καλλιέργειες. Η κατασκευή και η βελτίωση των δρόμων αυτών αποτελεί πάγια ανάγκη της περιοχής καθώς η άσκηση των γεωργικών δραστηριοτήτων είναι ιδιαίτερα έντονη. Στόχοι της δράσης είναι η αντιμετώπιση των αναγκών μετακίνησης των αγροτών και μεταφοράς των σημαντικών για την τοπική οικονομία αγροτικών προϊόντων τους. Στο πλαίσιο αυτό η δράση ενισχύει την εκτέλεση μικρών έργων κατασκευής – βελτίωσης αγροτικής οδοποιίας και βελτίωσης της πρόσβασης στις σημαντικότερες γεωργικές εκμεταλλεύσεις της περιοχής. Οι εργασίες βελτίωσης περιλαμβάνουν ισοπέδωση – διαμόρφωση καταστρώματος, κατασκευή τεχνικών έργων (οχετών, ρείθρων, διαβάσεων κλπ) αμμοχαλικόστρωση, ασφαλτόστρωση κλπ.

Η Δράση δεν είναι επιχειρηματική και δεν παράγει έσοδα κατά τη διάρκεια και μετά την υλοποίηση του σχετικού έργου.

Η δράση **L321-2** αφορά στην κατασκευή ή/και τον εκσυγχρονισμό κτιρίων για τη λειτουργία τους ως κέντρων φροντίδας παιδιών προσχολικής ηλικίας, ωδείων και χώρων άσκησης πολιτιστικών ή κοινωνικών δραστηριοτήτων για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων της περιοχής.

Περιοχή εφαρμογής των ανωτέρω δράσεων είναι το σύνολο της περιοχής παρέμβασης. Στα Δ.Δ. Λεπτοκαρυάς, Παντελεήμονα, Πόρων, Σκοτίνας, Πλαταμώνα, Αιγινίου, Κ.Αγ. Ιωάννη, Λιτοχώρου & Π. Ελευθεροχωρίου δεν θα υλοποιηθούν παρεμβάσεις στην παραλιακή ζώνη όπως αυτή οριοθετείται ανατολικά της ΠΑΘΕ. Στο Δ.Δ. Λιτοχώρου εξαιρείται η εντός του ορίου του Πολεοδομικού Συγκροτήματος περιοχή.

Επιχορηγούνται η κατασκευή των έργων και οι δαπάνες εξοπλισμού με συνολικό κόστος έως 300.000,00 €, σύμφωνα με ειδικότερους όρους που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος.

Κατά την εφαρμογή θα τηρηθούν οι όροι, οι τομείς ενίσχυσης, οι περιορισμοί και οι επιλέξιμες δαπάνες του θεσμικού πλαισίου που διέπει την εφαρμογή του Άξονα 4 του ΠΑΑ.

Η Δράση δεν είναι επιχειρηματική και δεν παράγει έσοδα κατά τη διάρκεια και μετά την υλοποίηση του σχετικού έργου.

Η δράση **L321-3** αναφέρεται στην ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκδηλώσεων ανάδειξης/διατήρησης της τοπικής πολιτιστικής κληρονομιάς.

Περιοχή εφαρμογής των ανωτέρω δράσεων είναι το σύνολο της περιοχής παρέμβασης. Στα Δ.Δ. Λεπτοκαρυάς, Παντελεήμονα, Πόρων, Σκοτίνας, Πλαταμώνα, Αιγινίου, Κ.Αγ. Ιωάννη, Λιτοχώρου & Π. Ελευθεροχωρίου δεν θα υλοποιηθούν παρεμβάσεις στην παραλιακή ζώνη όπως αυτή οριοθετείται ανατολικά της ΠΑΘΕ. Στο Δ.Δ. Λιτοχώρου εξαιρείται η εντός του ορίου του Πολεοδομικού Συγκροτήματος περιοχή.

Στην περιοχή έχουν καταγραφεί πολλοί πολιτιστικοί σύλλογοι, ενώ πραγματοποιούνται επίσης πολλές τοπικές πολιτιστικές εκδηλώσεις, που περιλαμβάνουν συνέδρια, φεστιβάλ, πανηγύρια και αναβίωση τοπικών εθίμων.

Επιχορηγούνται δαπάνες με συνολικό κόστος έως 30.000,00 €, σύμφωνα με ειδικότερους όρους που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος.

Με τη δράση θα υπάρχει η δυνατότητα οργανωμένης προβολής και αξιοποίησης των πλεονεκτημάτων του πολιτιστικού αποθέματος και της ιστορίας της περιοχής παρέμβασης για τουριστικούς λόγους.

Κατά την εφαρμογή θα τηρηθούν οι όροι, οι τομείς ενίσχυσης, οι περιορισμοί και οι επιλέξιμες δαπάνες του θεσμικού πλαισίου που διέπει την εφαρμογή του Άξονα 4 του ΠΑΑ, ενώ στην περίπτωση τυχόν διαφοροποιήσεων θα τροποποιηθεί αντίστοιχα το τοπικό πρόγραμμα.

Η Δράση δεν είναι επιχειρηματική και δεν παράγει έσοδα κατά τη διάρκεια και μετά την υλοποίηση του σχετικού έργου.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ (Δράση L321-1: «Έργα υποδομής μικρής κλίμακας (μικρά εγχειοβελτιωτικά έργα, έργα διαχείρισης υδατικών πόρων, μικρά έργα πρόσβασης στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις)»):

1. Δαπάνες εκπόνησης απαιτούμενων μελετών.
2. Δαπάνες κατασκευής.
3. Δαπάνες προμήθειας και εγκατάστασης σχετικού εξοπλισμού.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ (Δράση L321-2: «Χώροι άσκησης πολιτιστικών, αθλητικών, εκπαιδευτικών, περιβαλλοντικών δραστηριοτήτων, καθώς και δραστηριοτήτων κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης, όπως κέντρα φροντίδας παιδιών προσχολικής ηλικίας, δημοτικές βιβλιοθήκες, ωδεία κ.λπ.»):

1. Δαπάνες εκπόνησης απαιτούμενων μελετών.
2. Δαπάνες κατασκευής κτιριακών εγκαταστάσεων.
3. Δαπάνες διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου προκειμένου να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις λειτουργίας του έργου, όπως ισοπεδώσεις, διαμορφώσεις, συνδέσεις με δίκτυα κοινής ωφέλειας, περιφράξεις, φωτισμός, φυτεύσεις, κ.λπ.
4. Δαπάνες αγοράς καινούργιου μηχανολογικού εξοπλισμού, περιλαμβανομένου του λογισμικού ηλεκτρονικών υπολογιστών.
5. Δαπάνες αγοράς λοιπού εξοπλισμού.
6. Αγορά ειδικών επαγγελματικών οχημάτων στην περίπτωση που η χρήση τους είναι πλήρως αιτιολογημένη από το είδος του έργου.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ (Δράση L321-3: «Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκδηλώσεων ανάδειξης και διατήρησης της τοπικής κληρονομιάς – στήριξη πολιτιστικών φορέων για μικρής κλίμακας υποδομή, προμήθεια εξοπλισμού, μουσικών οργάνων, στολών»):

1. Δαπάνες σχεδιασμού, παραγωγής και διακίνησης υλικού δημοσιοποίησης και προβολής των εκδηλώσεων (φυλλάδια, αφίσες κ.α.).
2. Έξοδα δημιουργίας και καταχώρησης διαφημίσεων για την εκδήλωση σε έντυπα και ηλεκτρονικά ΜΜΕ.
3. Έξοδα μίσθωσης χώρων και εξοπλισμού για την οργάνωση των εκδηλώσεων.
4. Δαπάνες διαμόρφωσης των χώρων αυτών (κινητά χωρίσματα, προθήκες, φωτισμοί, περίπτερα προβολής και πληροφόρησης κ.λπ.).
5. Αγορά εξοπλισμού και οπτικοακουστικών μέσων για τις ανάγκες των εκδηλώσεων (video, οθόνες προβολής, μηχανήματα ήχου κ.λπ.).
6. Παραγωγή εκθεσιακού υλικού (μακέτες, φωτογραφίες κ.λπ.).

7. Έρευνα / Καταγραφή πολιτιστικών, λαογραφικών και ιστορικών στοιχείων κληρονομιάς με στόχο τη διατήρηση και ανάδειξή τους.
8. Έξοδα για τη συμμετοχή παραδοσιακών μουσικών, χορευτικών και θεατρικών συγκροτημάτων ή την οργάνωση πολιτιστικών δρώμενων (θέατρο, χορός, φωτογραφία κ.α.), εφόσον εντάσσονται στο πρόγραμμα των εκδηλώσεων, με την προϋπόθεση ότι το κόστος των δαπανών αυτών δεν θα υπερβαίνει το 20% του συνολικού κόστους της εκδήλωσης.
9. Δαπάνες για την κατασκευή – αγορά παραδοσιακών στολών και για την κατασκευή – αγορά παραδοσιακών μουσικών οργάνων για τις ανάγκες των εκδηλώσεων αυτών.
10. Δαπάνες για μικρής κλίμακας υποδομή ως προς την προμήθεια εξοπλισμού γραφείου (Η/Υ, fax, έπιπλα γραφείου – βιβλιοθήκες) μόνο από συλλογικούς φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και με την προϋπόθεση ότι ο φορέας έχει την έδρα του (με βάση το καταστατικό του) στην περιοχή παρέμβασης του υπομέτρου και σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 10% του συνολικού κόστους της εκδήλωσης.

ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ:

1. Απόκτηση οικοπέδων, εδαφικών εκτάσεων και κτιριακών εγκαταστάσεων (αγορά, μίσθωση κ.λπ.).
2. Κόστος σύνταξης φακέλου υποψηφιότητας.
3. Συμβολαιογραφικά έξοδα και πάσης φύσεως φόροι και δημοσιονομικές επιβαρύνσεις του δικαιούχου.
4. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται στο άρθρο 71, παρ. 3(α) του Καν(ΕΚ) 1698/2005, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
5. Η αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού.
6. Δαπάνες για την εκπόνηση μελετών οι οποίες δεν εφαρμόζονται κατά την υλοποίηση του έργου.
7. Λειτουργικές δαπάνες των δικαιούχων και των έργων (αμοιβές προσωπικού, αναλώσιμα κ.λπ.).
8. Δαπάνες συντήρησης των παρεμβάσεων που ενισχύονται.
9. Δαπάνη για τη μελέτη συνολικής θεώρησης αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης και ανάδειξης του οικισμού ή για το σχέδιο αναβάθμισης.
10. Αγορά οχημάτων πλην των περιπτώσεων για τις οποίες γίνεται ρητή αναφορά στις κατηγορίες επιλέξιμων δαπάνες.
11. Προμήθεια εξοπλισμού από χώρες εκτός Ε.Ε., εξαιρουμένων των περιπτώσεων που τεκμηριώνεται ότι δεν είναι δυνατή η προμήθεια του συγκεκριμένου εξοπλισμού από χώρες της Ε.Ε.
12. Δαπάνες προβολής και προώθησης γεωργικών προϊόντων.

Υπομέτρο L323 «Διατήρηση και αναβάθμιση της αγροτικής κληρονομιάς»

Στο πλαίσιο του υπομέτρου L323 προβλέπονται παρεμβάσεις για την προστασία και ανάδειξη περιοχών φυσικού κάλλους, καθώς και παραδοσιακών στοιχείων της πολιτιστικής κληρονομιάς της υπαίθρου.

Οι δράσεις οι οποίες θεωρούνται ως επιλέξιμες για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του υπομέτρου του τοπικού προγράμματος αφορούν:

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ	ΑΝΩΤΑΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ (σε €)
L323-1	Διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση περιοχών, όπως βελτίωση – σήμανση μονοπατιών, φυτοτεχνικές εργασίες, τεχνικά έργα μικρής κλίμακας για την προστασία του εδάφους, διαμόρφωση θέσεων θέας, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης	ΟΤΑ, τα νομικά τους πρόσωπα και άλλοι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και ιδιωτικοί φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων δημόσιου χαρακτήρα	300.000
L323-4	Παρεμβάσεις σε υφιστάμενα κτίρια για τη μετατροπή τους σε μουσεία - συλλογές - εκθετήρια που σχετίζονται με τη λαογραφική - αγροτική - πολιτιστική κληρονομιά.	ΟΤΑ, τα νομικά τους πρόσωπα και άλλοι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και ιδιωτικοί φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων δημόσιου χαρακτήρα.	300.000

Το ποσοστό της ενίσχυσης καθώς και ο διαθέσιμος προϋπολογισμός διαμορφώνονται ως εξής:

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΔΡΑΣΗ	Συνολικό κόστος	Δημόσια δαπάνη	Κοινοτική Συμμετοχή (ποσοστό επί Δ/Δ)	Εθνική Συμμετοχή (ποσοστό επί Δ/Δ)	Ιδιωτική Συμμετοχή
L323-1	Διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση περιοχών, όπως βελτίωση – σήμανση μονοπατιών, φυτοτεχνικές εργασίες, τεχνικά έργα μικρής κλίμακας για την προστασία του εδάφους, διαμόρφωση θέσεων θέας, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης	100%	100%	80%	20%	0%
		50.000	50.000	40.000	10.000	0
L323-4	Παρεμβάσεις σε υφιστάμενα κτίρια για τη μετατροπή τους σε μουσεία - συλλογές - εκθετήρια που σχετίζονται με τη λαογραφική - αγροτική - πολιτιστική κληρονομιά.	100%	100%	80%	20%	0%
		300.000	300.000	240.000	60.000	0

Η δράση **L323-1** εφαρμόζεται κατά προτεραιότητα σε περιοχές Natura 2000.

Περιοχή εφαρμογής των ανωτέρω δράσεων αποτελεί το σύνολο της περιοχής παρέμβασης. Στα Δ.Δ. Λεπτοκαρυάς, Παντελεήμονα, Πόρων, Σκοτίνας, Πλαταμώνα, Αιγινίου, Κ.Αγ. Ιωάννη, Λιτοχώρου & Π. Ελευθεροχωρίου δεν θα υλοποιηθούν παρεμβάσεις στην παραλιακή ζώνη όπως αυτή οριοθετείται ανατολικά της ΠΑΘΕ. Στο Δ.Δ. Λιτοχώρου εξαιρείται η εντός του ορίου του Πολεοδομικού Συγκροτήματος περιοχή.

Επιχορηγούνται δαπάνες με συνολικό κόστος έως 300.000,00 €, σύμφωνα με ειδικότερους όρους που θα προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος.

Οι ΟΤΑ και οι συλλογικοί φορείς, ομάδες πολιτών ενισχύονται για τη διαμόρφωση χώρων, την αγορά εξοπλισμού και εποπτικών μέσων για την υλοποίηση ενεργειών περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης.

Η Δράση δεν είναι επιχειρηματική και δεν παράγει έσοδα κατά τη διάρκεια και μετά την υλοποίηση του σχετικού έργου.

Η δράση **L323-4** αφορά στην εκτέλεση εργασιών αποκατάστασης σε υφιστάμενα κτίρια για τη μετατροπή τους σε μουσεία – συλλογές – εκθετήρια αντικειμένων που σχετίζονται με την πλούσια λαογραφική / αγροτική / πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής.

Περιοχή εφαρμογής των ανωτέρω δράσεων αποτελεί το σύνολο της περιοχής παρέμβασης. Στα Δ.Δ. Λεπτοκαρυάς, Παντελεήμονα, Πόρων, Σκοτίνας, Πλαταμώνα, Αιγινίου, Κ.Αγ. Ιωάννη, Λιτοχώρου & Π. Ελευθεροχωρίου δεν θα υλοποιηθούν παρεμβάσεις στην παραλιακή ζώνη όπως αυτή οριοθετείται ανατολικά της ΠΑΘΕ. Στο Δ.Δ. Λιτοχώρου εξαιρείται η εντός του ορίου του Πολεοδομικού Συγκροτήματος περιοχή.

Στις ενισχυόμενες ενέργειες μπορεί να συμπεριληφθούν έργα για την βελτίωση υφιστάμενου κτιρίου (κατά προτεραιότητα χαρακτηρισμένων ως παραδοσιακών ή διατηρητέων κτισμάτων), διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου, προμήθεια και εγκατάσταση ηλεκτρομηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού απαιτούμενων για τη λειτουργία τους και προμήθεια του απαραίτητου μουσειακού εξοπλισμού (οικοσυσκευών, εργαλείων κ.α.).

Η Δράση δεν είναι επιχειρηματική και δεν παράγει έσοδα κατά τη διάρκεια και μετά την υλοποίηση του σχετικού έργου.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ (Δράση L323-1: «Διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση περιοχών, όπως βελτίωση – σήμανση μονοπατιών, φυτοτεχνικές εργασίες, τεχνικά έργα μικρής κλίμακας για την προστασία του εδάφους, διαμόρφωση θέσεων θέας, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης»):

1. Δαπάνες εκπόνησης απαιτούμενων μελετών.
2. Δαπάνες για εργασίες διαμόρφωσης υφιστάμενων μονοπατιών, θέσεων θέας – παρατήρησης και χώρων δασικής αναψυχής, φυτοτεχνικές εργασίες.
3. Δαπάνες προμήθειας εξοπλισμού απαραίτητου για τη λειτουργία του έργου (όπως πινακίδες, εξοπλισμός παρατήρησης, εξοπλισμός δασικής αναψυχής)
4. Ενέργειες περιβαλλοντικής ενημέρωσης / ευαισθητοποίησης: δαπάνες εισηγητών, δαπάνες σχεδιασμού και αναπαραγωγής ενημερωτικού – εκπαιδευτικού – πληροφοριακού υλικού, δαπάνες διοργάνωσης ημερίδων και άλλων εκδηλώσεων ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης, καταχωρήσεις σε τοπικά μέσα ενημέρωσης, δαπάνες μίσθωσης χώρου για την πραγματοποίηση ενημερωτικών εκδηλώσεων, δαπάνες μίσθωσης εποπτικού υλικού, εξοπλισμού για τις ανάγκες εκδηλώσεων ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης (μικροφωνικές εγκαταστάσεις, προβολείς, video κ.λπ.).

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ (Δράση L323-4: «Παρεμβάσεις σε υφιστάμενα κτίρια για τη μετατροπή τους σε μουσεία – συλλογές – εκθετήρια που σχετίζονται με τη λαογραφική / αγροτική / πολιτιστική κληρονομιά»):

1. Δαπάνες εκπόνησης απαιτούμενων μελετών.
2. Δαπάνες κτιριακών εγκαταστάσεων, όπως δαπάνες οικοδομικών, υδραυλικών και ηλεκτρομηχανολογικών εργασιών, θέρμανσης κ.λπ.
3. Δαπάνες διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου προκειμένου να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις λειτουργίας του έργου, όπως ισοπεδώσεις, διαμορφώσεις, συνδέσεις με δίκτυα κοινής ωφέλειας, περιφράξεις, φωτισμός, φυτεύσεις, κ.λπ.
4. Δαπάνες προμήθειας καινούργιου μηχανολογικού εξοπλισμού, περιλαμβανομένου του λογισμικού ηλεκτρονικών υπολογιστών. Περιλαμβάνονται οι δαπάνες μεταφοράς και εγκατάστασης.
5. Δαπάνες προμήθειας λοιπού εξοπλισμού απαραίτητου για τη λειτουργία του έργου.

ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ:

1. Απόκτηση οικοπέδων, εδαφικών εκτάσεων και κτιριακών εγκαταστάσεων (αγορά, μίσθωση κ.λπ.).
2. Κόστος σύνταξης φακέλου υποψηφιότητας.
3. Συμβολαιογραφικά έξοδα και πάσης φύσεως φόροι και δημοσιονομικές επιβαρύνσεις του δικαιούχου.
4. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται στο άρθρο 71, παρ. 3(α) του Καν(ΕΚ) 1698/2005, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
5. Η αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού.
6. Δαπάνες για την εκπόνηση μελετών οι οποίες δεν εφαρμόζονται κατά την υλοποίηση του έργου.
7. Λειτουργικές δαπάνες των δικαιούχων και των έργων (αμοιβές προσωπικού, αναλώσιμα κ.λπ.).
8. Δαπάνες συντήρησης των παρεμβάσεων που ενισχύονται.
9. Δαπάνη για τη μελέτη συνολικής θεώρησης αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης και ανάδειξης του οικισμού ή για το σχέδιο αναβάθμισης.
10. Αγορά οχημάτων πλην των περιπτώσεων για τις οποίες γίνεται ρητή αναφορά στις κατηγορίες επιλέξιμων δαπάνες.

11. Προμήθεια εξοπλισμού από χώρες εκτός Ε.Ε., εξαιρουμένων των περιπτώσεων που τεκμηριώνεται ότι δεν είναι δυνατή η προμήθεια του συγκεκριμένου εξοπλισμού από χώρες της Ε.Ε.
12. Δαπάνες προβολής και προώθησης γεωργικών προϊόντων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Κ.Υ.Α. 2974 ΦΕΚ 670 / Β / 10-04-2009

Προσδιορισμός των λειτουργικών μορφών και κατηγοριών των τουριστικών καταλυμάτων και λοιπών τουριστικών εγκαταστάσεων που εντάσσονται σε προγράμματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

ΑΠΟΦΑΣΗ

**ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ –
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Του ν.δ. 131/1974 «περί παροχής οικονομικών ενισχύσεων στη γεωργική, κτηνοτροφική, δασική και αλιευτική παραγωγή» (320/Α'), όπως τροποποιήθηκε με τους ν. 1409/1983 (199/Α'), 2538/1997 (242/Α') και 2512/1997 (138/Α').
2. Το π.δ. 402/1988 (Φ.Ε.Κ. 187/Α'/26.8.1988) «Οργανισμός Υπουργείου Γεωργίας», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
3. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του «Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» (Φ.Ε.Κ. 98/Α'/22.4.2005).
4. Το άρθρο 21 παρ. 8 του ν. 2741/1999 «Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων και άλλες ρυθμίσεις του ΥΠ. Ανάπτυξης» (199/Α').
5. Την υπ' αριθμ. Υ1/2004 απόφαση του Πρωθυπουργού «Μεταβολή Τίτλων Υπουργείων και καθορισμός της σειράς τάξης των Υπουργείων» (Φ.Ε.Κ. 513/Β').
6. Την υπ' αριθμ. 399570/2001 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομικών και Γεωργίας «Σύσταση Διοικητικού Τομέα Προγραμματισμού και Εφαρμογών του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και θέσης Ειδικού Γραμματέα στο Υπουργείο Γεωργίας» (Φ.Ε.Κ. 1363/Β'), όπως συμπληρώθηκε με τις υπ' αριθμ. 222822/2003 (Φ.Ε.Κ. 592/Β') και 229920/2002 (Φ.Ε.Κ. 233/Β') όμοιες αποφάσεις.
7. Το π.δ. 4/2009 «Διορισμός Υπουργών Αναπληρωτή Υπουργού και Υφυπουργών» (Φ.Ε.Κ. 2/Α'/8.1.2009).
8. Την υπ' αριθμ. 296/22.1.2009 απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με την οποία διορίστηκε ο Κωνσταντίνος Γκλέτσος στη θέση του Ειδικού Γραμματέα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
9. Το π.δ. 122/2004 «Ανασύσταση του Υπουργείου Τουρισμού» (Φ.Ε.Κ. 85/Α'/17.3.2004).
10. Το ν. 3270/2004 «Αρμοδιότητες Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης και θέματα τουρισμού» (Φ.Ε.Κ. 187/ Α'/11.10.2004).
11. Το π.δ. 206/2007 «Διορισμός Υπουργών και Υφυπουργών» (Φ.Ε.Κ. 232/Α'/19.9.2007).
12. Το ν. 3614/2007 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007 – 2013» (Φ.Ε.Κ. 267/Α'/3.12.2007), όπως ισχύει κάθε φορά.
13. Τον Κανονισμό (ΕΚ) 1698/2005 του Συμβουλίου της 20ης Σεπτεμβρίου 2005, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) όπως ισχύει κάθε φορά.
14. Τον Κανονισμό (ΕΚ) 1974/2006 της Επιτροπής της 15ης Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) 1698/2005 του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) όπως ισχύει κάθε φορά.
15. Τον Κανονισμό (ΕΚ) 1198/2006 του Συμβουλίου της 27ης Ιουλίου 2006, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας, όπως ισχύει κάθε φορά.

16. Τον Κανονισμό (ΕΚ) 498/2007 της Επιτροπής της 26ης Μαρτίου 2007 για «τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1198/2006 του Συμβουλίου για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας, όπως ισχύει κάθε φορά.
17. Την υπ' αριθμ. Ε(2007) 6015/29.11.2007 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την έγκριση του «Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2007 – 2013», όπως αυτή ισχύει κάθε φορά.
18. Την υπ' αριθμ. Ε(2007) 6402/11.12.2007 απόφαση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για την Έγκριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος του τομέα της Αλιείας (CCI:2007GR14FPO001) για την προγραμματική περίοδο 2007 – 2013 όπως ισχύει κάθε φορά.
19. Το π.δ. 43/2002 για την κατάταξη των κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων σε κατηγορίες με σύστημα αστέρων και τεχνικές προδιαγραφές αυτών (43/Α'), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 12403/25.7.2007 Απόφαση Υπουργού Τουριστικής Ανάπτυξης (Φ.Ε.Κ. 1441/Β').
20. Το π.δ. 337/2000 για την κατάταξη ενοικιαζομένων δωματίων και ενοικιαζομένων διαμερισμάτων σε κατηγορίες με το σύστημα των κλειδιών (281/Α'), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 13635/3.11.2006 απόφαση Υπουργού Τουριστικής Ανάπτυξης (Φ.Ε.Κ. 1684/Β').
21. Το π.δ. 33/1979 περί τουριστικών καταλυμάτων εντός παραδοσιακών κτισμάτων (10/Α'), σε συνδυασμό με την υπ' αριθμ. 532249/27.7.1994 απόφαση Γενικού Γραμματέα Ε.Ο.Τ. (Φ.Ε.Κ. 616/Β').
22. Την υπ' αριθμ. 530992/28.9.1987 απόφ. του Ε.Ο.Τ. που αφορά «Τεχνικές προδιαγραφές τουριστικών εγκαταστάσεων» (Φ.Ε.Κ. 557/Β').
23. Την υπ' αριθμ. 2647/ΥΠΕΘΟ/538866/ΕΙΔ135/ΕΟΤ19.11.1986 απόφαση του Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας «Μέτρα για την ελεγχόμενη τουριστική ανάπτυξη και την αναβάθμιση της τουριστικής προσφοράς περιοχών της Χώρας. Καθορισμός περιοχών ελέγχου τουριστικής ανάπτυξης», όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 7394/14.6.2005 (Φ.Ε.Κ. 854/Β') απόφαση του Υπουργού Τουριστικής Ανάπτυξης και ισχύει.
24. Το γεγονός ότι από την εφαρμογή της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

Οι διατάξεις της παρούσας αφορούν σε δράσεις για την προώθηση του αγροτικού τουρισμού και του τουρισμού με την ευρεία έννοια, οι οποίες δύναται να υλοποιηθούν στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων ή και εθνικών προγραμμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

Λειτουργικές μορφές και κατηγορίες τουριστικών καταλυμάτων

Άρθρο 2

Α. Μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτισμάτων σε τουριστικά καταλύματα

Ενισχύεται η επισκευή, αποκατάσταση παραδοσιακών η διατηρητέων κτιρίων και η μετατροπή τους σε τουριστικά καταλύματα, σε εφαρμογή αρχιτεκτονικής μελέτης, που συντάσσεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο π.δ. 33/1979 (Φ.Ε.Κ. 10/Α'/24.1.1979) και την υπ' αριθμ. 532249/27.7.1994 (Φ.Ε.Κ. 616/Β'/9.8.1994) απόφαση του Γενικού Γραμματέα του Ε.Ο.Τ..

Τα ανωτέρω κτίσματα πρέπει να είναι χαρακτηρισμένα ως παραδοσιακά ή διατηρητέα από τις αρμόδιες κατά τόπους Υπηρεσίες του Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. ή του ΥΠ.ΠΟ..

Β. Ίδρυση κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων

Οι λειτουργικές μορφές και κατηγορίες κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων, της παρ.1Α του άρθρου 2 του ν. 2160/1993, που δύναται να ενισχυθούν στο πλαίσιο προώθησης του αγροτικού τουρισμού και του τουρισμού με την ευρεία έννοια σύμφωνα με το Κεφάλαιο Α της παρούσας, είναι οι ακόλουθες:

1. Ξενοδοχεία κλασσικού τύπου, 5, 4 και 3 αστέρων:

Η ίδρυση τους γίνεται σύμφωνα με τις σχετικές προδιαγραφές που προβλέπονται στο π.δ. 43/2002 (Φ.Ε.Κ. 43/Α'/2002), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 12403/25.7.2007 απόφαση Υπουργού Τουριστικής Ανάπτυξης (Φ.Ε.Κ. 1441/Β') και ισχύει κάθε φορά.

Ελάχιστη δυναμικότητα 10 δωμάτια, 20 κλίνες

Μέγιστη δυναμικότητα: 40 κλίνες.

2. Ξενοδοχεία τύπου επιπλωμένων διαμερισμάτων 5, 4 και 3 αστέρων:

Η ίδρυσή τους γίνεται σύμφωνα με τις σχετικές προδιαγραφές και διαδικασίες, που προβλέπονται στο π.δ. 43/2002 (Φ.Ε.Κ. 43/Α'/2002) όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 12403/25.7.2007 απόφαση Υπουργού Τουριστικής Ανάπτυξης (Φ.Ε.Κ. 1441/Β') και ισχύει κάθε φορά.

Μέγιστη δυναμικότητα: 40 κλίνες.

3. Οργανωμένες Τουριστικές κατασκηνώσεις Γ' τάξης και άνω

Η ίδρυση οργανωμένων τουριστικών κατασκηνώσεων Γ' τάξης και άνω, γίνεται σύμφωνα με τις προδιαγραφές και διαδικασίες που προβλέπονται στην υπ' αριθμ. 530992/1987 (Φ.Ε.Κ. 557/Β'/1987) απόφαση του Ε.Ο.Τ., όπως ισχύει κάθε φορά.

Γ. Ίδρυση μη κύριων τουριστικών καταλυμάτων

Οι λειτουργικές μορφές και κατηγορίες μη κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων, της παρ.1Β του άρθρου 2 του ν. 2160/1993, που δύνανται να ενισχυθούν στο πλαίσιο προώθησης του αγροτικού τουρισμού και του τουρισμού με την ευρεία έννοια, σύμφωνα με το Κεφάλαιο Α' της παρούσας, είναι οι ακόλουθες:

1. Τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες:

Η ίδρυση των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών γίνεται σύμφωνα με τις σχετικές προδιαγραφές και διαδικασίες που προβλέπονται στην υπ' αριθμ. 530992/1987 (Φ.Ε.Κ. 557/Β'/1987) απόφαση του Ε.Ο.Τ., όπως ισχύει κάθε φορά.

Οι Τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες που δύνανται να ενισχυθούν είναι:

α) μονόχωρες συνολικής επιφάνειας από 40 έως και 50 τ.μ.,

β) δύο κυρίων χώρων συνολικής επιφάνειας από 60 έως και 70 τ.μ. μεμονωμένες ή σε σειρά ή σε συγκρότημα μονόροφες ή δύοροφες μονοκατοικίες που έχουν αυτοτέλεια λειτουργίας, ανεξάρτητη εξωτερική προσπέλαση η κάθε μία και ιδιωτικότητα.

2. Ενοικιαζόμενα δωμάτια 4 «κλειδιών», σε συγκρότημα μέχρι 10 δωματίων:

Η ίδρυσή τους γίνεται σύμφωνα με τις προδιαγραφές που ορίζονται στο π.δ. 337 (Φ.Ε.Κ. 281/Α'/28.12.2000), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 13635/3.11.2006 απόφαση Υπουργού Τουριστικής Ανάπτυξης (Φ.Ε.Κ. 1684/Β') και ισχύει κάθε φορά.

Ελάχιστη δυναμικότητα: 5 δωμάτια, 10 κλίνες.

3. Ενοικιαζόμενα επιπλωμένα διαμερίσματα 4 «κλειδιών» σε συγκρότημα μέχρι 20 δωματίων

Η ίδρυσή τους γίνεται σύμφωνα με τις προδιαγραφές που ορίζονται στο π.δ. 337 (Φ.Ε.Κ. 281/Α'/28.12.2000), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 13635/3.11.2006

απόφαση Υπουργού Τουριστικής Ανάπτυξης (Φ.Ε.Κ. 1684/Β') και ισχύει κάθε φορά. Το καθιστικό συνυπολογίζεται στον αριθμό των δωματίων.

Ελάχιστη δυναμικότητα: 5 δωμάτια, 10 κλίνες.

Άρθρο 3

Επέκταση κύριων και μη κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων

Ενισχύεται η επέκταση κύριων και μη κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων που λειτουργούν με ειδικό σήμα λειτουργίας του Ε.Ο.Τ., εφόσον ανήκουν στις λειτουργικές μορφές και κατηγορίες του άρθρου 2 της παρούσας και μόνον υπό τους όρους και περιορισμούς του άρθρου 4.

Άρθρο 4

Περιορισμοί στη χωροθέτηση και τις κατηγορίες κατάταξης των τουριστικών καταλυμάτων

Η ίδρυση και επέκταση των τουριστικών καταλυμάτων του άρθρου 2 υπόκειται στους ακόλουθους όρους και περιορισμούς:

α. Η μετατροπή χαρακτηρισμένων παραδοσιακών ή διατηρητέων κτισμάτων σε τουριστικά καταλύματα ενισχύεται κατά προτεραιότητα στις περιοχές εφαρμογής των προγραμμάτων του Κεφαλαίου Α της παρούσας και με όσα καθορίζονται σε αυτά χωρίς κανένα επιπλέον περιορισμό.

β. Για όλες τις λοιπές λειτουργικές μορφές καταλυμάτων του άρθρου 2 ισχύουν οι περιορισμοί που προβλέπονται στην υπ' αριθμ. 2647/ΥΠΕΘΟ /538866/ΕΙΔ135/ ΕΟΤ/19.11.1986 (Φ.Ε.Κ. 797/Β'/1986) απόφαση του Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας «Μέτρα για την ελεγχόμενη τουριστική ανάπτυξη και την

αναβάθμιση της τουριστικής προσφοράς περιοχών της Χώρας. Καθορισμός περιοχών Ελέγχου Τουριστικής Ανάπτυξης», όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει.

γ. Σε οικόπεδα ή γήπεδα ευρισκόμενα σε απόσταση μικρότερη των 3 χλμ. από τις ακτές δεν ενισχύεται η ίδρυση ενοικιαζόμενων δωματίων 4 «κλειδιών» και ενοικιαζόμενων επιπλωμένων διαμερισμάτων 4 «κλειδιών». Ο περιορισμός αυτός δεν ισχύει για τις νησιωτικές περιοχές της Χώρας πλην της Κρήτης και της Εύβοιας.

δ. Σε παραδοσιακούς οικισμούς ενισχύεται μόνο η μετατροπή σε κατάλυμα παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων, καθώς και η ίδρυση τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών.

ε. Η ενίσχυση ίδρυσης ή επέκτασης ενοικιαζόμενων επιπλωμένων δωματίων και ενοικιαζόμενων επιπλωμένων διαμερισμάτων είναι δυνατή, τηρουμένων σωρευτικά και των περιορισμών των εδαφίων β, γ, και δ του παρόντος άρθρου, μόνο σε οικόπεδα που βρίσκονται εντός σχεδίου, εντός οικισμών προϋφιστάμενων του 1923 ή εντός οριοθετημένων οικισμών με πληθυσμό κάτω των 2.000 κατοίκων.

Άρθρο 5

Ποιοτικός Εκσυγχρονισμός κύριων και μη κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων

1. Ενισχύεται ο ποιοτικός εκσυγχρονισμός κύριων και μη κύριων ξενοδοχειακών – καταλυμάτων, που λειτουργούν με ειδικό σήμα λειτουργίας του Ε.Ο.Τ., ανεξαρτήτως λειτουργικής μορφής και τάξης και σύμφωνα με τυχόν όρους, περιορισμούς και προϋποθέσεις που καθορίζονται στα προγράμματα του Κεφαλαίου Α της παρούσας.

2. Η χορήγηση της ενίσχυσης είναι δυνατή, εφόσον, με την ολοκλήρωση των σχετικών έργων, εργασιών και προμηθειών, που συνιστούν τον ποιοτικό εκσυγχρονισμό τα καταλύματα κατατάσσονται σε λειτουργικές μορφές και κατηγορίες του άρθρου 2 της παρούσας

και μόνο. Η απόφαση της οικείας Περιφερειακής Υπηρεσίας Τουρισμού του Ε.Ο.Τ., με την οποία εγκρίνεται η τροποποιητική αρχιτεκτονική μελέτη για τη μετατροπή του καταλύματος σε λειτουργική μορφή και κατηγορία που προβλέπεται στο άρθρο 2, αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την χορήγηση ενίσχυσης των επενδύσεων ποιοτικού εκσυγχρονισμού.

Άρθρο 6

Λοιπές Τουριστικές Εγκαταστάσεις

Λοιπές τουριστικές εγκαταστάσεις που περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής των προγραμμάτων του Κεφαλαίου Α της παρούσας και περιγράφονται στην υπ' αριθμ. 530992/1987 (Φ.Ε.Κ. 557/Β'/1987) απόφαση του Ε.Ο.Τ. όπως ισχύει κάθε φορά, υλοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης αυτής και τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας.

Κεφάλαιο Δ

Άρθρο 7

Νόμιμες εγκρίσεις και άδειες

Όλες οι ενισχύσεις των προηγούμενων άρθρων του Κεφαλαίου αυτού χορηγούνται υπό τον όρο, ότι έχει προηγηθεί η τήρηση των νόμιμων διαδικασιών και η λήψη των νομίμων αδειών για την ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμό των αντίστοιχων καταλυμάτων και λοιπών εγκαταστάσεων από τους αρμόδιους φορείς.

Τροποποίηση της με αριθμ. 2974/8.4.2009 κοινής απόφασης Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Τουριστικής Ανάπτυξης «Προσδιορισμός των λειτουργικών μορφών και κατηγοριών των τουριστικών καταλυμάτων και λοιπών τουριστικών εγκαταστάσεων που εντάσσονται σε προγράμματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων» (ΦΕΚ Β' 670)

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων
Πολιτισμού & Τουρισμού

Έχοντας υπόψη :

1. Το ν.δ. 131/74 «περί παροχής οικονομικών ενισχύσεων στη γεωργική, κτηνοτροφική, δασική και αλιευτική παραγωγή» (Α' 320), όπως τροποποιήθηκε με τους ν. 1409/83 (Α' 199), 2538/97 (Α' 242) και 2512/97 (Α' 138)
2. Το Π.Δ. 402/88 (ΦΕΚ 187/Α/26.8.1988) «Οργανισμός Υπουργείου Γεωργίας», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει
3. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» (ΦΕΚ 98 /Α/ 22.4.2005)
4. Το άρθρο 21 παρ. 8 του ν. 2741/99 « Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων και άλλες ρυθμίσεις του ΥΠ. Ανάπτυξης» (Α' 199)
5. Τη με αρ. 399570/2001 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης, Οικονομικών και Γεωργίας «Σύσταση Διοικητικού Τομέα Προγραμματισμού και Εφαρμογών του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και θέσης Ειδικού Γραμματέα στο Υπουργείο Γεωργίας» (ΦΕΚ 1363Β), όπως συμπληρώθηκε με τις 222822/2003 (ΦΕΚ592Β) και 229920/2002 (ΦΕΚ 233Β) όμοιες αποφάσεις.
6. Το Π.Δ. 187/2009 «Διορισμός Υπουργών και Υφυπουργών» (ΦΕΚ 214/Α/7.10.09).
7. Τη με αρ. 339621/7-12-2009 (ΦΕΚ 516/ΥΟΔΔ/10-12-2009 και 523/ΥΟΔΔ/11-12-2009) Κοινή Απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, με την οποία διορίζεται ο Ευάγγελος Διβάρης του Πανογιώργη στη θέση του Ειδικού Γραμματέα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων με βαθμό 2^ο της κατηγορίας Ειδικών Θέσεων, ο οποίος θα προϊστάται των υπηρεσιών του Διοικητικού Τομέα Κοινοτικών Πόρων και Υποδομών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
8. Το Ν. 3270/2004 «Αρμοδιότητες Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης και θέματα τουρισμού» (ΦΕΚ Α' 187)
9. Το π.δ. 186/2009 «Συγχώνευση των Υπουργείων Πολιτισμού και Τουριστικής Ανάπτυξης» (ΦΕΚ Α' 213)
10. Το π.δ. 15/2010 «Σύσταση Γενικής Γραμματείας Τουρισμού στο Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού» (ΦΕΚ Α' 35)
11. Το Ν. 3614/2007 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007 – 2013» (ΦΕΚ267/Α'/3.12.2007), όπως ισχύει κάθε φορά
12. Τον Κανονισμό (ΕΚ) 1698/2005 του Συμβουλίου της 20ης Σεπτεμβρίου 2005, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) όπως ισχύει κάθε φορά
13. Τον Κανονισμό (ΕΚ) 1974/2006 της Επιτροπής της 15ης Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) 1698/2005 του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) όπως ισχύει κάθε φορά
14. Τον Κανονισμό (ΕΚ) 1198/2006 του Συμβουλίου της 27ης Ιουλίου 2006, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας, όπως ισχύει κάθε φορά

15. Τον Κανονισμό (ΕΚ) 498/2007 της Επιτροπής της 26^{ης} Μαρτίου 2007 για «τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1198/2006 του Συμβουλίου για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας, όπως ισχύει κάθε φορά
16. Τη με αριθ. Ε(2007) 6015/29.11.2007 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την έγκριση του «Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2007 -2013», όπως αυτή ισχύει κάθε φορά
17. Την αριθ. Ε(2007) 6402/11.12.2007 Απόφαση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για την Έγκριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος του τομέα της Αλιείας (CCI:2007GR14FPO001) για την προγραμματική περίοδο 2007-2013 όπως ισχύει κάθε φορά
18. Το Π.Δ. με αριθ. 43/2002 για την κατάταξη των κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων σε κατηγορίες με σύστημα αστέρων και τεχνικές προδιαγραφές αυτών (Α' 43), όπως ισχύει.
19. Το Π.Δ. με αριθ. 337/2000 για την κατάταξη ενοικιαζομένων δωματίων και ενοικιαζομένων διαμερισμάτων σε κατηγορίες με το σύστημα των κλειδιών (Α' 281), όπως ισχύει.
20. Το Π.Δ με αριθ. 33/79 περί τουριστικών καταλυμάτων εντός παραδοσιακών κτισμάτων (Α' 10), σε συνδυασμό με την 532249/27.07.1994 Απόφαση Γενικού Γραμματέα ΕΟΤ. (ΦΕΚ Β' 616)
21. Την απόφ. 530992/28.9.87 του ΕΟΤ που αφορά «Τεχνικές προδιαγραφές τουριστικών εγκαταστάσεων» (ΦΕΚ 557Β')
22. Την με αριθ. 2647/ΥΠΕΘΟ/538866/ΕΙΔ135/ΕΟΤ19.11.86 απόφαση του Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας «Μέτρα για την ελεγχόμενη τουριστική ανάπτυξη και την αναβάθμιση της τουριστικής προσφοράς περιοχών της Χώρας. Καθορισμός περιοχών ελέγχου τουριστικής ανάπτυξης», όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 7394/14.6.2005 (ΦΕΚ 854/Β') Απόφαση του Υπουργού Τουριστικής Ανάπτυξης και ισχύει.
23. Την με αριθμ. 2974/8.4.2009 κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Τουριστικής Ανάπτυξης «Προσδιορισμός των λειτουργικών μορφών και κατηγοριών των τουριστικών καταλυμάτων και λοιπών τουριστικών εγκαταστάσεων που εντάσσονται σε προγράμματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων» (ΦΕΚ Β' 670)
24. Την ανάγκη τροποποίησης της με αριθμ. 2974/8.4.2009 ΚΥΑ ως προς τον ορισμό ελάχιστης δυναμικότητας σε λειτουργικές μορφές και κατηγορίες τουριστικών καταλυμάτων που δεν έχει ήδη ορισθεί με βάση το Άρθρο 2 της ανωτέρω απόφασης, ως προς τον τύπο των «Τουριστικών Επιπλωμένων Κατοικιών» του σημείου Γ.1 του Άρθρου 2 της ανωτέρω απόφασης, καθώς και λοιπές συμπληρωματικές διευκρινήσεις σε ότι αφορά την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό των τουριστικών καταλυμάτων.
25. Το γεγονός ότι από την εφαρμογή της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Την τροποποίηση της με αριθμ. 2974/8.4.2009 κοινής απόφασης των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Τουριστικής Ανάπτυξης με τίτλο «Προσδιορισμός των λειτουργικών μορφών και κατηγοριών των τουριστικών καταλυμάτων και λοιπών τουριστικών εγκαταστάσεων που εντάσσονται σε προγράμματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων» (ΦΕΚ Β' 670), ως ακολούθως:

Α) Στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β «Λειτουργικές μορφές και κατηγορίες τουριστικών καταλυμάτων» - στο Άρθρο 2 - παράγραφος Β «Ίδρυση κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων» - στο σημείο 2 «Ξενοδοχεία τύπου επιπλωμένων διαμερισμάτων 5, 4 και 3 αστέρων» συμπληρώνεται στο τέλος η έκφραση «Ελάχιστη δυναμικότητα : 20 κλίνες».

Β) Στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β «Λειτουργικές μορφές και κατηγορίες τουριστικών καταλυμάτων» - στο Άρθρο 2 - παράγραφος Γ «Ίδρυση μη κύριων τουριστικών καταλυμάτων» - το σημείο 1 «Τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες» αντικαθίσταται στο σύνολό του ως ακολούθως:

1. Τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες:

Οι Τουριστικές Επιπλωμένες κατοικίες είναι μεμονωμένες ή σε σειρά ή σε συγκρότημα μονόροφες ή δύοροφες μονοκατοικίες που έχουν αυτοτέλεια λειτουργίας, ανεξάρτητη εξωτερική προσπέλαση η κάθε μία και ιδιωτικότητα.

Η ίδρυσή τους γίνεται σύμφωνα με τις σχετικές προδιαγραφές και διαδικασίες που προβλέπονται στην αριθ. 530992/87 (ΦΕΚ 557/Β'/87) απόφαση του ΕΟΤ, όπως ισχύει κάθε φορά.

Ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός κατοικιών 2.

Ελάχιστος συνολικός αριθμός κλινών 10. Ο περιορισμός αυτός δεν ισχύει για τα νησιά τα οποία έχουν πληθυσμό μέχρι 1500 κατοίκους.

Γ) Στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β «Λειτουργικές μορφές και κατηγορίες τουριστικών καταλυμάτων» - το Άρθρο 3 «Επέκταση κύριων και μη κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων» αναδιατυπώνεται ως ακολούθως:

«Ενισχύεται η επέκταση κύριων και μη κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων που λειτουργούν με ειδικό σήμα λειτουργίας του ΕΟΤ, εφόσον μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης το σύνολο του τουριστικού καταλύματος (αρχικό κατάλυμα συν επέκταση) ανήκει στις λειτουργικές μορφές και κατηγορίες του άρθρου 2 της αριθμ. 2974/8.4.2009 ΚΥΑ και μόνον υπό τους όρους και περιορισμούς του άρθρου 4 αυτής.

Η συνολική δυναμικότητα του τουριστικού καταλύματος συμπεριλαμβανομένης της επέκτασης θα είναι σύμφωνη με τα αναφερόμενα στο Άρθρο 2 της αριθμ. 2974/8.4.2009 ΚΥΑ ανά λειτουργική μορφή και κατηγορία τουριστικού καταλύματος»

Δ) Στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β «Λειτουργικές μορφές και κατηγορίες τουριστικών καταλυμάτων» - στο Άρθρο 4 «Περιορισμοί στη χωροθέτηση και τις κατηγορίες κατάταξης των τουριστικών καταλυμάτων» – στο σημείο γ η τελευταία πρόταση αναδιατυπώνεται ως εξής : «Ο περιορισμός αυτός δεν ισχύει για τις νησιωτικές περιοχές της Χώρας πλην της Νήσου Κρήτης και της Νήσου Εύβοιας».

Ε) Η φράση «Κεφάλαιο Δ» διορθώνεται στο ορθό «Κεφάλαιο Γ».

Κατά τα λοιπά ισχύει η με αριθμ. 2974/8.4.2009 κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Τουριστικής Ανάπτυξης με τίτλο «Προσδιορισμός των λειτουργικών μορφών και κατηγοριών των τουριστικών καταλυμάτων και λοιπών τουριστικών εγκαταστάσεων που εντάσσονται σε προγράμματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων» .